

Két ingyenfüzet: Lótenyésztő kisgazdák téli teendői. — A hussertényésztés.

Ára 20 fillér

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI

KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, Ó-utca 10. szám.

Telefonszám: Automata 242—49.

LAPVEZÉR:

MESKÓ PÁL.

FŐMUNKATÁRS:

SCHANDL JÓZSEF dr.

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádiós gazdasági előadások“ című füzetekkel együtt:

Egész évre 8 P., Félévre 4 P.

Negyedévre 2 P.

Budapest, 1928.

IX. évfolyam, 46. szám.

Vasárnap, november 11.

Meg kell indulni az apró főkéek gyűjtésének!

Október hó 31-ike takarékosági nap volt az országban. Schandl Károly dr. ny. államtitkár, az O. K. H. alelnök-vezérigazgatója, a takarékosági gondolatról a következő nyilatkozatot tette a Szövetkezeti Szemle hasábjain:

— A takarékoságot feltétlenül keresztül kell vinni közéletünkben és a magángazdasági életben is. Két irányban szeretném leszögezni a takarékoság elvének gyakorlati keresztülvitelét. Egyik irány negatív, amennyiben a külkereskedelmi mérleg kiviteli oldalának csökkentésére vonatkozik. *Nagyon sok olyan cikket hozunk be a külföldről, amelyre nem lenne szükség.* Egyenesen érthetetlen, hogy egy mezőgazda-

sági ország lakossága élelmiszerekért és gyümölcsért annyi pénzt küld a külföldre. Megértem, ha a luxus-cikkek behozatala elé az államhatalom nem emel korlátokat olyan országokból, amelyek tőlünk is vásárolnak. De semmi értelme nincs annak, hogy olyan országnak fizessünk milliárdokat haszontalan, vagy itt-hon pótolható cikkekért, amely országok tőlünk semmit sem vásárolnak. Legkirivóbb példája a közgazdasági könnyelműségnek, hogy *exotikus gyümölcsökért milliárdokat fizetünk olyan exotikus vidékeknek, amelyek Magyarországtól semmit sem vásárolnak.*

Az Egységspárt küldöttsége megkoszoruzza Rubinek Gyula sirját.

Balról jobbra: Móser Ernő, Órffy Imre, Urbanits Kálmán, Platthy György, Dukai Takács Géza, Meskó Zoltán, Barabás Samu, F. Szabó Géza országgyűlési képviselők és Rubinek Gyula özvegye.

Olaszország miniszterelnöke a banánt kitiltotta az országából, mi pedig milliárdokat dobunk ki évente a banánért. A Faluszövetségben már elhatároztuk, hogy ennek a gyümölcsnek behozatala ellen tiltóvámok alkalmazását kérjük a kormánytól. A magyar gyümölcspiacon nagyon sok, sokkal értékesebb gyümölcs van. Amikor a szőlőt nem lehet értékesíteni, akkor igazán nem lehet tünni, hogy *kaliforniai almát és indiai banánt hozzanak be*. A többi luxuscikkek, amelyek olyan országokból származnak, amelyek tőlünk is vásárolnak, kormányzatilag nem zárhatók ki, de a *társadalom dolga, hogy kevesebbet vásároljon külföldi luxuscikkeket s ne küldje a magyar pénzt feleslegesen külföldre*. Ha fogyasztó közönségünket felvilágosítjuk s az céltudatosan csökkenti majd a külkereskedelmi mérleg hiányát, akkor mondhatjuk csak el igazán, hogy a takarékoság érezteti hatását a nemzetgazdaság javára.

— A takarékoság gyakorlati keresztülvitelének másik iránya pozitív. *Polgárságunk körében meg kell indulni az apró tőkék gyűjtésének*. Ennek legalkalmasabb módja az, amelyet a szövetkezeti mozgalom újjáéledésével kapcsolatban hirdetünk, hogy *minden család iparkodjék a szövetkezeti mozgalomba bekapcsolódni*. Akkor neveljük leginkább takarékoságra polgárainkat, ha mindegyiket rábirjuk, hogy *legalább egy üzletrészt jegyezzen a helyi hitelszövetkezetben*. Az a husz, vagy negyven pengő nem nagy összeg s mégis összejön a havi egypengős befizetésekből. Ha a kisember egy ily üzletrész befizetésére kötelezte magát az üzletrészjegyzéssel, azt apró havi részletekben be is fizeti, mert ösztönszerűleg is arra törekszik, hogy üzletrésze teljes legyen. Békében még az iskolákban is propagáltuk a hitelszövetkezeti és postatakarékpénztári filléres betéteket. A takarékoság erényét nagyban elősegitené, ha *szövetkezeteink most is bevezetnék a heti betétek formájában való üzletrészgyűjtés módozatát*. Ha minden ház csak egy üzletrész fokozatos befizetésére határozná el magát, a sokezernyi apró tőke összegyűjtésével *oly hatalmas alap gyűlné össze, mely a kisemberek hitelét is egyszerre olcsóbbá tenné*. Emellett népszerűsíteni kell falvainkban az apró takarékbetétek intézményét is, mert fontos gazdasági kihatása van annak, ha *népünk az aprópénzt is megbecsüli és félretételével magának és a közgazdaságnak hasznára van*.

— Általában a szövetkezeti gondolatnak minél tökéletesebb átvitele népünk gondolkodásába és magatartásába: legcélszerűbben és legmesszebbmenőleg valósítja meg a nemzeti takarékoságot. Minél több igazi szövetkezeti emberünk lesz, minél több tüzhely körül lelkesednek a szövetkezeti eszméért, *annál több takarékos polgára lesz az országnak s annál hatékonyabban gazdagítja a takarékoság az elszegényedett országot*. Neveljünk tehát igazi szövetkezeti embereket falvainkban s állítsuk talpra szövetkezeteinket, hogy a takarékoság mielőbb élő valóság legyen nemzeti életünkben!

Nagyatádi Szabó István gyászünnepe Erdőcsokonyán.

Nagyatádi Szabó István halhatatlan emlékének áldozott október hó 28-án, vasárnap az Egységspárt egy nagyobb küldöttsége Mayer János földmivelésügyi miniszter vezetésével, amikor felkereste a volt kisgazdavezér erdőcsokonyai sirját. Az Egységspárt tagjai közül a küldöttségben résztvettek Bárány Sándor, Csizmadia András, Csontos Imre, Éhn Kálmán, Gál Endre, Krisztián Imre, Maday Gyula, Muszti István, Neubauer Ferenc, Simon András, Szabó Sándor, Tankovics János és Zeőke Antal képviselők. A felsőházból Molnár János és Nagy János kisgazda tagok utaztak le a sirhoz és velük együtt érkezett meg Barla-Szabó József dr., a Társadalombiztosító Intézet igazgató főorvosa.

Mayer János földmivelésügyi miniszter a küldöttséggel együtt látogatást tett özvegy Nagyatádi Szabó István-nénál. Innen a család tagjaival együtt a temetőbe ment, ahol többszáz főnyi közönség részvételével a sir mellett kegyeletes ünnepélyt tartottak. A dalárda elénekelt a Himnuszt, majd Halka Sándor ref. esperes megható imában emlékezett meg az elhunytól. Az Egységspárt nevében Bárány Sándor orsz. képviselő mondott emlékbeszédet, fogadalmat téve arról, hogy a *párt lelkiismeretesen tovább folytatja munkáját abban az eszmekörben, melyben nagyatádi Szabó István élt*.

Az ország kisgazdatársadalmának nevében Lovász János, volt nemzetgyűlési képviselő, emlékezett meg az elhunyt nagynevű vezérről.

— Nem panaszkodni jöttünk hozzád, — mondotta többek között — hanem azért, hogy elhozzuk az ország minden részéből a téged tisztelő polgárok háláját, tiszteletét és azt az üzenetét, hogy *nem felejtettünk el téged*. Nem éltél hiába, nemcsak azért, mert sorsüldözött hazánk szolgálatába állítottad minden erődet, hanem azért is, *mert te mutattad meg azt a helyes irányt, amikor az ur és polgár kibékülve egymással, nem azt az utat keresi, amely szétválaszt, hanem azt, amely összehoz*.

A somogy megyei kisgazdapárt nevében Kisiván János alsósegedi kisgazda mondott beszédet, majd Molnár János felsőházi tagnak alkalmi versét szavalta el. Ezután megkoszorúzták a sirt. A kegyeletes ünnepet a dalárda a Hiszekegy eléneklésével zárta be.

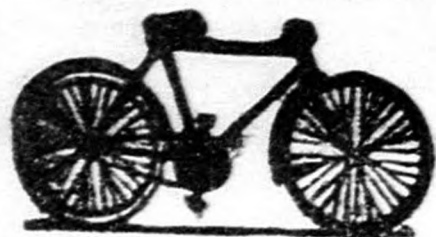
Feltétlenül adómérséklésnek kell következni!

Az Országos választmányi ülése.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület a gazdatársadalom rendkívül élénk érdeklődése mellett az elmúlt héten igazgatóválasztmányi ülést tartott. Az ülést Somssich László gróf nyitotta meg, majd Mutschenbacher Emil dr. terjesztette elő igazgatói jelentését hosszabb beszéd kíséretében. Bevezető szavai méltatták a Magyar Hét, valamint a „takarékosági nap” jelentőségét, majd áttért a *magyar-német kereskedelmi szerződés ügyére*.

— Nyíltan ki kell jelentenünk, — mondotta — hogy a szerződés számunkra csak akkor bír jelentőséggel, ha Németország az állatkivitel tekintetében ugyanolyan jogokat biztosít részünkre, mint amelyet Ausztriának, Dániának, Hollandiának stb. Ha ennyit nem lehet elérni, a szerződésnek semmi értéke sem lesz. Helyesebb azt meg sem kötni és a mostanit is felmondani.

— A terméshez fűzött várakozásokat megsemmisítette a nagy szárazság, amely a kapásokban és a takarmányfélékben komoly károkat okozott. Az árak a terméseredménytől függetlenül alakulnak ki a világpiacon árak hatása alatt. Be kell látnia a pénzügyminiszternek is, hogy a helyzet nem javult és *szó sem lehet az adózás emeléséről*. A pénzügyminiszter ur ki-

A MÁV. és a csendőrség hiv. szállítója

Világhírű The Whitwort kerékpárok kistrészlete, varrógépek, gyermekkocsik gyári árban. Speciális javítóműhely. Kerékpár alkatrészek: friss külsők P 6.80-tól, belsők P 2.10-től, lánc P 3.60, pedál P 3.20-tól stb. Képes árjegyzék 800 képpel ingyen.

Láng Imre műszerész-mester, Budapest, VI. Teréz körút 3. szám. (saroküzlet).

jelentette, hogy az adómérséklés terén tovább menni nem mer az államháztartás stabilizációjának veszélyeztetése nélkül. Ő ismeri legjobban bajainkat, hiszen állandóan résztvett a pénzügyi bizottság tárgyalásain, bizalommal várjuk tőle, hogy segíteni fog rajtunk. Adóterheink azonban mindennek ellenére rendkívül súlyosak és végzetes dolog volna az adó mai nagyságának rögzítése. Feltétlenül mérséklésnek kell következnie, különösen a jövedelmi és vagyonadó terén. Szükség van ezenkívül a helyhatósági adók apasztására is, mert hiába van ez 50 százalékban megállapítva, sok helyütt a 100 százalékos adózás se tartozik a ritkaságok közé, amelyet még a közmunkaváltás is tetőz.

— A vasuti tarifát még 1924-ben állapították meg, azóta nagy értékeltolódások történtek. A tarifa mai értéke elviselhetetlen, lehetlenné teszi úgy a belföldi forgalmat, mint a kivitelt. Akkor, amikor a kormány a gazdasági minisztérium felállításával igyekszik a gazdasági válságot megoldani, akkor ennek a szervnek egyik legfontosabb szerepe éppen a tarifakérdés megoldása kell, hogy legyen.

A nagy tetszéssel fogadott beszéd után megkezdődött a vita, amelyben igen sokan vettek részt. Szávozta Richárd összefoglalta a gazdák kívánságait, amelyeknek érvényesülését a német szerződésben kívánják. Kégl János dr. a földbirtokmegváltási eljárással foglalkozott és további küzdelemre hívta fel a gazdákat. Eszenyi Jenő a helyhatósági terhek nagyságát kifogásolta. Balogh Elemér a hivatalos kamat drágasága ellen kéri az OMGE hathatós fellépését. Konkoly-Thege Sándor főtitkár tett jelentést az OMGE-nak a takarmányinség leküzdése érdekében indított akciója eredményéről. Fabricius Endre főtitkár a községi gazdakörök egységes szervezése érdekében beérkezett javaslatot ismertette. Javasolta, hogy az Alföld fásítása érdekében intézzen feliratot az OMGE a kormányhoz, kérjen ingyen esemetéket és a telepítőknek holdanként ötven aranykorona kamatmentes kölcsönt. Rothmeyer Imre a gépi járművek közúti forgalmának szabályozása ügyében tett előterjesztést olyan irányban, hogy ez a kérdés a kereskedelmi miniszter hatáskörében maradjon. Rédly Imre a gazdák érdekében a terménykereskedelem vasárnapi munkaszünetének felfüggesztését javasolta. Floch-Reihersberg Alfréd báró tiltakozott az ellen, hogy a posta felemelte a vidéki telefonmellékállomások előfizetési díját az eddigi díj duplájára.

Az értekezlet az összes javaslatokat elfogadta és miután megállapította, hogy az OMGE közgyűlését a gazdahét keretében december 9-én tartja, véget ért.

Schandl Károly dr. beszámoló körútja.

Schandl Károly dr. ny. földmivelésügyi államtitkár, országgyűlési képviselő, az Országos Központi Hitelszövetkezet alelnök-vezérigazgatója, október hó 28-án, vasárnap fejezte be beszámoló körútját, amelynek során rövid időközökben devecseri választókerületének harminckét községét látogatta meg. Legutóbb Egeralja, Adorjánháza, Csögle, Nagypirit és Kispirit községekben tartott beszámolóbeszédet és tájékoztatta választóit az ország helyzetéről.

Utasok a „Zeppelin gróf” léghajóirás társalgójában. Képlink a dladalmas óceánrepülés alatt készült.

A Magyar Földhitelintézet

Budapest, V., Bálvány-utca 7. szám.

Engedélyez jelzálogkölcsönöket kizárólag földbirtokra, jelenleg 35 éves törlesztésre. A legkisebb felvehető kölcsön 400 dollár (mintegy 2200 pengő). Részletes értesítőt kívánatra postán küld az intézet.

Schandl Károly vázolta az ország állapotát, majd lezögezte, hogy Bethlen István gróf politikáját, melynek ő is rendíthetetlen híve, igazolták az idők: a csonkaországban rend van, a pénz stabil és a nemzet becsülete bel- és külpolitikai viszonylatban helyreállt. Természetesen súlyos és nehéz feladatok várnak még megoldásra, hiszen az államháztartás egyensúlyának biztosítása után immár a magángazdaság megerősítésére és terheinek csökkentésére kell, hogy sor kerüljön.

— Én is elégedetlen vagyok a mai helyzettel, — mondotta többek között — mert minden igaz magyar ember kell, hogy elégedetlen legyen azzal a helyzettel, melybe bennünket Trianon sodort. Amíg azonban a revízió megéri, addig komoly és megfeszített munkára van szükség az ország minden polgára részéről, de a kormány is mindent elkövet, hogy gazdasági és szociális téren megerősítse a népet. Az ipari munkások öregségi biztosítása után egy éven belül még sor kerül a mezőgazdasági munkások öregségi biztosítására. Törekszünk arra, hogy a hadikölcsön-segélyezés alsó határát ötezer koronáról háromezer, esetleg kétezer koronára csökkentjük és igyekszünk, hogy a polgárság adóterhei kisebbek legyenek. A forgalmi adót illetőleg a kormány már eddig is figyelemreméltó engedményeket tett akkor, amikor az elsőrendű szükségleti cikkek után ezt a szükséges rossz adót elengedte. A takarmányművek forgalmi adójának elengedését most már az állatforgalmi adó mellőzése kell, hogy kövesse, aminek üdvös hatása a magyar mezőgazdaságra nem maradhat el.

Schandl Károly hangsúlyozta azonban, hogy ezeknek a feladatoknak gyors és biztos elvégzése nyugodt parlamenti munkát igényel és ezért van az, hogy a kormány a parlamenti viták hosszú és hiábavaló elnyújtásának megakadályozására elsőnek a házszabálmódosítást tűzte napirendre. Végeredményben az országháza nem lehet kizárólag a képviselők személyes és magánérdekeinek a csatateré, szükséges, hogy a parlament munkáját minden tekintetben gyorsá és eredményessé tegyék.

Schandl Károly dr. beszámolóját a községekben egybegyűlt nagyszámu hallgatóság élénk figyelemmel hallgatta és hosszasan ünnepelték a kerület országgyűlési képviselőjét.

Gyümölcsfa és élősvénynek való eladása:

25 drb. vegyes gyümölcsfa, sárgabarack, szilva, őszibarack, dió, mandula, meggy, cseresznye csak 5.60 P. Szép gyökertű kétéves gleditschia, nagytüskéjű, ezre 14 P. Diszsvénynek való vegyesvirágu orgona, ezre 14 P. 250 és 300 cm magas sorfáknak, igen szépek, 10 drb. 10 P, 5 drb. 45 P. (Ailanthus) vagy báránnyfa. Pöszméte- és ribizkebokrok 10 drb. 5 P, csomagolás ingyen. Vajda Sándor Vértesacsá.

József királyi herceg Benedek Péter kiállításán.

A királyi herceget Meskó Zoltán országgyűlési képviselő, a Faluszövetség társelnöke üdvözli.

A versenytermelési akció második évének programja.

A földmivelségi minisztérium ismeretes versenytermelési akciójával kapcsolatban Gally Kálmán h. államtitkár a következő országos érdeklődésre számot tartó nyilatkozatot tette:

— A versenytermelési akció első esztendei sikerével nagyon meg vagyunk elégedve, mert az amellet szól, hogy a gazdák megértették a mozgalom céljait és ez gyakorlatilag is megnyilvánult a termelés számszerű eredményeiben. Ilyen körülmények között érthető, hogy a földmivelségi minisztérium az új költségvetési évben is folytatja versenytermelési akcióját a szerzett tapasztalatoknak megfelelő keretek között. Az új költségvetési évben összesen 5,250.000 pengőt szándékozunk fordítani a mezőgazdasági termelés erőteljes fokozására. Teljes erővel folytatjuk az elmúlt évben jól bevált traktorakciót, amelynek során 480 darab traktor kedvezményes beszerzését tesszük lehetővé a gazdák részére. Ezzel kapcsolatosan fokozottabban folytatjuk a technológiai állomások székhelyén a traktorkezelői tanfolyamok rendezését a kereskedelemügyi minisztériummal karöltve.

— A helyes és gazdaságos trágyakezelés előmozdítása érdekében már a múlt költségvetési év folyamán megkezdtük a trágyatelepek létesítésének előmozdítását, amennyiben 150 pengővel támogattuk az agyag és 450 pengővel a betontrágyatelepek felállítását. Az idén körülbelül 400 agyag- és 300 betontrágyatelep létesítését fogjuk lehetővé tenni, ami kétségtelenül nagy hasznára lesz mezőgazdasági termelésünknek. Sikeresen népszerűsítette versenytermelési akciónk a műtrágyahasználat fokozását, amely oly örvendetes arányokat ölt, hogy az új költségvetési évben már 19.000 vagon lesz a használatba vett műtrágyák mennyisége a múlt esztendei 14.000 vagonnal szemben. Ebből a 19.000 vagonból 14.000 vagon műtrágyát osztunk szét kedvezményes feltételek mellett, melyek ismeretesek. Szép eredményeket mutat fel a nemesített vetőmag-akció, amelyet természetesen szintén erőteljesen folytatunk, továbbra is vállalván a nemesítési felár és a szállítási költségek terheit. A nemesített vetőmag-akcióra 400.000 pengőt fordítunk az új költségvetési évben. Kitűnően beváltak a vetőmagtisztító gépek is, amelyeknek beszerzését a gazdák és a termelőkől alakult szövetkezetek részére úgy tesszük lehetővé, hogy a gépek vételárának egyharmadát a földmivelségi minisztérium vállalja. Az idén 300 darab ilyen vetőmagtisztítógép beszerzését vettük tervbe.

— A takarmánytermelés és zöldtrágyázás foko-

zása céljából az idén is takarmánymagvakat bocsájtunk kedvezményes feltételek mellett a gazdák rendelkezésére. A burgonyatermelés fokozását pedig nemesített és fajtiszta burgonya-vetőgumóknak részint kedvezményes áron, részint pedig hitelbe való szétosztásával igyekszünk elősegíteni. Utóbbi esetben a termelő a hitelbe kapott burgonyamennyiség másfélszeresét kell, hogy visszaadja természetben. Kielégítően halad előre komlótermelésünk is, amelynek fokozására az új költségvetési évben 200.000 pengőt irányoztunk elő. Tervünk az, hogy további 100 holddal bővítjük az eddigi komlótelepítések területét. A múlt évinél nagyobb arányokban és szélesebb keretek között folytatjuk a lentermelést, amely ma már 3600 holdon folyik a legbelterjesebb módon. A termelt len minősége oly finom volt, hogy az ára teljesen exportképesnek bizonyult. A termelők holdanként 120 pengő hitelt kaptak és ez a támogatás nagy mértékben buzdította őket a lentermelés fokozására. Az a reményünk, hogy jövőre legalább 7000 holdon folytatjuk a lentermelést és annak hozamát a duplájára emeljük, ami teljesen fedezni fogja a hazai lenárugyarak szükségletét s az export szempontjából is már jelentős tétel lesz. A lentermelés fejlesztésére egyébként a minisztérium 360.000 pengőt fordít. S mihelyt a lentermelés már az általunk tervezett lendületbe jött, hozzáfogunk a kendertermelés erőteljes fejlesztéséhez is.

— A gyakorlati intézkedéseken kívül még nagyarányu propagandát folytattunk az elmúlt évben az okszerű termelés és a modern gazdasági ismeretek terjesztésére és népszerűsítésére. Számos tanfolyamot tartottunk, igen sok ismertetőfüzetet adtunk ki, kiállítások rendezését támogattuk, jutalmakat tüztünk ki, okleveleket adtunk stb., szóval minden eszközt felhasználtunk arra, hogy a versenygazdálkodási program sikerét biztosítsuk.

Az Országos Mezőgazdasági Kamara igazgatóválasztmányi ülése.

Az Országos Mezőgazdasági Kamara az elmúlt héten igazgatóválasztmányi ülést tartott Budapesten. A gyengélkedő Almásky Imre gróf elnök távolmaradása folytán az értekezleten Sámik József felsőházi tag, alelnök elnökölt, aki rámutatott bevezető beszédében a mezőgazdaság súlyos helyzetére.

Ezután Koós Mihály terjesztette elő igazgatói jelentését. Jelentést tett a földmivelségi miniszternek több nagyjelentőségű intézkedéséről, mint traktorok, nemesített vetőmagvak, műtrágyák beszerzésének megkönnyítéséről és ezekkel kapcsolatban a mezőgazdasági kamarák szerepéről. Részletesen ismertette a kamarák által folyamatba tett széleskörű műtrágyázási kísérleteket. Beszámolt az Országos Dohánytermelési Bizottság előkészítéséről, amelynek az lesz a feladata, hogy a dohánytermelési politika irányításában a gazdák is intézményes befolyáshoz jussanak.

Ezután kimondotta az igazgatóválasztmány, hogy örömmel látja a közgazdasági minisztérium létesítését, mert ettől várja, hogy a mezőgazdaságra előnyösebb viszonyok alakuljanak és hogy az értékesítés, főként az export feltételei megjavulnak.

Most Marschall Ferenc dr. az adópolitika körébe eső újabb törvényhozási, illetve kormányzati intézkedéseket ismertette. Különösen kitért a jövedéki kihágási rendelet egyes, a gazdátársadalomra is közelről érintő súlyos intézkedéseire, de örömmel jelentette, hogy a pénzügyi kormányzat máris fontolóra vette, hogy az egész kérdést törvénnyel szabályozza. Áttért ezután a pénzügyminiszter legújabb törvényjavaslatának ismertetésére, mely a házadó kivetési kulcsának újabb megállapításáról és a községek segélyezési alapjáról szól. Megnyugvással látja a Kamara, hogy a pénzügyi kormányzat a falvakban a már megállapított haszonértékek további emelését megengedhetőnek nem tartja. A községi segélyezési alap létesítésével kapcsolatban a Kamara részletes előterjesztést fog tenni a pénzügyi kormányzatnak.

Serbán Iván dr. főtitkár ismertette azt a tárgyalást, amelyet a Kamara a takarmányinséggel kapcsolatban a kormányzattal folytatott. Staub Elemér behatóan foglalkozott a vasuti szállítás kérdésével, amelynek terhe sok tekintetben akadálya a mezőgazdasági termékek versenyképességének. A Kamara örömmel veszi tudomásul, hogy a közgazdasági mi-

niszter a mezőgazdasági termékek külföldi versenyképességét *rasuti tarifapolitikai intézkedésekkel is kívánja fokozni.*

Halács Ágoston dr. főtitkár a mezőgazdasági munkarendszerek tanulmányozására és megismerésükre alkalmas bemutatók és munkaversenyek rendezésére tett előterjesztést.

Diószeghy Ottó dr. segédtitkár a földmívelési miniszternek a gazdasági cselédek költözködési idejének szabályozására vonatkozó leiratát ismertette, melyre nézve a Kamara úgy határozott, hogy a költözködési időt egységesen április hónapban javasolja megállapítani.

Vásári József a traktor-alkatrészek vámjának csökkentésére tett előterjesztést és kifogásolta a műtrágyakartell működését. Krudy Ferenc a készülő közigazgatási reformot mezőgazdasági szempontból tette szóvá. Purgly Emil a szakogtatással kapcsolatban azt kívánta, hogy már az elemi iskolákat szervezzék át gazdasági irányban.

Az igazgatóválasztmányi ülés ezzel véget ért.

A gazdaközönségnek részt kell vállalni a szövetkezeti tőkegyűjtésben.

Az Országos Központi Hitelszövetkezet propagandaakciója során legutóbb Szombathelyen tartott értekezletet. A gyűlésen megjelent a vidék egész gazdaközönsége és ott voltak a társadalmi, gazdasági, valamint politikai élet vezetői is. A vármegyét Horváth Kálmán alispán és Vidos Árpád megyei főjegyző képviselték. Megjelentek még: Maróthy László dr. ny. főispán, a Felsődunántúli Mezőgazdasági Kamara képviselőiben, továbbá Lingauer Albin, Huszár Mihály és Jánossy Gábor képviselők, ifj. Maróthy László, ifj. Mészáros István felsőházi tag, Ajkay Béla dr., Pleszkács Imre városbíró, Mészáros Hugó dr. és sokan mások. Az OKH képviselőiben megjelentek: Schandl Károly alelnök-vezérigazgató, Mikó Gábor dr. ügyvezető-igazgató, Borsody Sándor igazgató, Wanke Gusztáv elnöki osztályfőnök és Wéber Jenő osztályfőnök. A nagygyűlést Maróthy László ny. főispán, elnök nyitotta meg hosszabb beszéddel, amelyben vázolta a szövetkezeti mozgalom jelentőségét.

Utána Schandl Károly dr. beszélt. Ismertette a szövetkezetek célját és munkáját. Kifejtette, hogy eredményes munkát csak megfelelő tőkeerővel lehet kifejtteni. Éppen ezért, ha a gazdaközönség a szövetkezetek támogatására számít, *úgy részt kell, hogy vállaljon a szövetkezeti tőkegyűjtésben is.* A helyes szövetkezeti gondolat és az altruizmus új nemzedéket teremthet, amely a nemzeti ujjáépítés fontos tényezőjévé válhat. A szövetkezetek hivatottak az agrárértékesítés nehéz munkáját is elvégezni.

A nagy tetszéssel fogadott beszéd után Horváth Kálmán dr. alispán a vármegye támogatását ígérte meg. Huszár Mihály és Jánossy Gábor képviselők felszólalása után Mészáros István felsőházi tag mondott lelkesítő beszédet a kisembereknek, majd Ajkay Béla benyújtotta a határozati javaslatot. Ez felhívja a megye területén lakó összes kis-, nagy- és közép-birtokosokat, hogy saját jól felfogott érdekükben tehetségükhöz mérten a hitelszövetkezeteket üzletrészek jegyzése és betétek elhelyezése révén támogassák. Az értekezlet a határozati javaslatot egyhanguan elfogadta.

Benedek Péter földmives-festőművész és hozzátartozói a Nemzeti Szalonban rendezett kiállításon.
Balról a második: Benedek Péter.

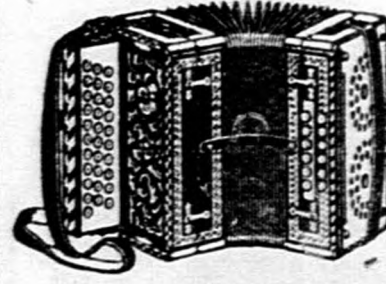
POMPÁS HANGSZEREK

Közvetlenül Európa legnagyobb szétküldésétől.

Tájékoztató árak:

Hegedük . . . már P 7.90-től
Harmonikák . . . már P 7.80-tól
Citerák . . . már P 11.80-tól
Klarinétok . . . már P 14.95-től
Mandolinok . . . már P 15.20-tól
Gramofónok . . . már P 29.50-től

60 oldalas új diszfőárjegyzékünk ingyen!

MEINEL és HEROLD

HANGSZER-,
BESZÉLŐGÉP- ÉS HARMONIKAGYÁR

Budapest, IX/462. Üllői-ut 19. sz.

A kisgazdák sertéshizlalási hitele.

A kormány a szarvasmarha- és sertéshizlalás céljaira nyújtandó kölcsönökre — mint ismeretes — *tizenkétfélmillió pengőt bocsátott rendelkezésre.* A kölcsönök folyósításának feltételeire és módzataira vonatkozó tárgyalások befejezést nyertek s a kölcsönöket kihelyező altruista intézetekkel, nevezetesen az Országos Központi Hitelszövetkezettel (V., Nádor-utca 22.), a Kisbirtokosok Földhitelintézetének Országos Szövetkezetével (V., Nádor-utca 32.), a Magyar Mezőgazdák Szövetkezetével (V., Alkotmány-utca 29.) megállapodás létesített.

A kölcsönök folyósítását megkezdték. A 12 millió pengő összegből 2 millió pengő az Országos Központi Hitelszövetkezet kötelekébe tartozó községi hitelszövetkezetek útján 100 holdon alóli kisgazdák részére kizárólag sertéshizlalási célokra nyújtandó kölcsönökre fordítható. A kölcsönt igénybevevő kisgazda a kölcsön összege után évi 5 százalék kamatot fizet. Sertésenként 60—70 pengő, kivételes esetekben legfeljebb 100 pengő kölcsön nyújtható. Ezt a hitelt az Országos Központi Hitelszövetkezet kötelekébe tartozó községi hitelszövetkezetek váltó ellenében hat hónapra bocsátják a hízaló kisgazdák rendelkezésére.

A további 10 millió pengőt a fenti négy intézet között osztották fel azzal a kötelezettséggel, hogy a nagyobb gazdák és bérlők részére *úgy szarvasmarha-, mint sertéshizlalási célokra* nyújtandó 10 millió pengő állami hitelhez az intézetek ugyan- csak 10 millió pengő saját tőkével tartoznak hozzájárulni. Az ily módon előálló 20 millió pengős hitelkeret kétharmad része szarvasmarhahizlalásra, egyharmad része pedig sertéshizlalásra fordítandó, olyképen, hogy az egész tőkeösszeg kihelyezése feierésben október hónapban, feierésze pedig november hónapban történhetik. A szarvasmarhahizlalásnál darabonként 400—500 pengőig terjedhető hízalási kölcsön, a sertéshizlalásnál pedig darabonként 100 pengőig terjedhető kölcsön nyújtható, *maximálisan nyolchavi időtartamra.* A kölcsön után a hízaló gazdák és bérlők évi 5 százalékos kamatot térítenek, ezenfelül — a váltóúrlap és váltóbélyeg kivételével — semmi más költséggel nem terhelhetők. A kölcsönt igénybevevő kihízalt állatait minden korlátozás nélkül szabadon értékesítheti. A kölcsön folyósítása fedezetváltó ellenében történik.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

Az Egységspárt megkoszorúzza Kossuth Lajos és Rubinek Gyula sírját.

Mindszentek napján az Egységspárt Platthy György és Rubinek István vezetésével nagyobb küldöttséggel kereste fel a budapesti Kerepesi-feltemetőben levő Kossuth-mauzóleumot, ahol kegyeletes ünnep keretében adózott Kossuth Lajos emlékének. A párt nevében Rubinek István mondott emlékbeszédet, majd elhelyezte a párt koszoruját. A küldöttség ezután Rubinek Gyula sírját kereste fel, ahol Barabás Samu emlékezett meg a párt nagynevű alapítójáról. A küldöttség Rubinek Gyula sírjára is koszorut tett.

Bethlen István gróf miniszterelnök pihenője lovaspóló-játék közben.

Az *Egységspárt* november hó 3-án, szombaton délelőtt 10 órakor pártértekezletet tartott, melyen a kormány tagjai közül Vass József népjóléti miniszter vett részt.

Az értekezleten Hajós Kálmán szóvátette egyik tözsdenap eseményeit, amikor rémhírek terjesztésével egyes papiroknál olyan áresést idéztek elő, mely sem pénzügyi, sem közgazdasági szempontból nem volt indokolt. Kérte a kormányt, hogy erélyes intézkedéssel vessen véget ezeknek a káros manipulációknak.

Ezután Örfy Imre a házszabályrevíziós bizottság előadója ismertette az új házszabályokat, melyeket a jelenlevők pontról-pontra megvitattak. A párt a vitát november 5-én folytatta.

A Ház október utolsó hetében — a közbeeső ünnepek miatt — nem tartott ülést.

Felbomlott a demokratapárt.

A képviselőház egyik kisebbségi pártja, a *demokratapárt*, Fábrián Béla ismeretes szerencsétlen szereplése miatt felbomlott. A párt három tagja, Rassay Károly, Sándor Pál és Hegymegi Kis Pál Magyar Szabadelvű Párt címen új csoportot alakítottak, a többiek pedig: Fábrián Béla, Gál Jenő, Pakots József és Baracs Marcel továbbra is a demokratapárt kötelékében maradtak.

Tisza István élete az igazság volt.

Tisza István halálának tizedik évfordulója alkalmából a *Tisza István Társaskör* emlékünnepet rendezett, amelyen Zsitvay Tibor, a képviselőház elnöke mondott beszédet.

— Tisza István élete az igazság volt, — mondotta többek között. — Nem akart nemzetének új csalódást hozni, méltatlannak tartja saját jelleméhez és a magyar nép ítélőképességéhez egyaránt, hogy fátylak mögé rejtse a veszélyeket, melyeket világosan lát és a célokat, melyeket követnie kell. Ugy áll népe elé, mint a pap az oltár elé: *kitárja hazájáért aggódó fehér lelkét, érzi, tudja, hogy új Mohács előtt állunk.* A magyar nép józan ítélőképességére épít és az indulatok légköréből a reálpolitika mezejére akarja rávezetni nemzetét. Tisza István a jelzavak és a népszerűség hatásánál erősebb, tartósabb és józanabb kapcsolatot sürget a vezetők és a nép között.

A népet nem álmokképekkel kell csalogatni, hanem hétköznapi gondjaiban felkeresve és támogatva, lépésről-lépésre kell rávezetni a reálpolitika útjára.

— A nemzetnevelésnek, a céltudatos reálpolitikának egy célja van, hogy mindenki, gazda és iparos, munkás vagy munkaadó, tőkés vagy proletár, *mindenekfelett magyarnak érezze magát.* Tisza István a jövőbe látott. Pedig nagy átok, ha annak, aki tisztán és világosan lát, azt kell látnia, hogy vesztébe rohan a nemzet. Ez az átok a nemzet tragikumuma lett. Tisza István annak idején nem tudta egy táborba szólítani a nemzet minden rétegét és a fegyencdiktatura és Trianon sorscsapása kellett hozzá, hogy meghallják és megértsék Tisza István és az igazság szavát. Terjesszük az ő hamisítatlan szellemét, — fejezte be beszédét Zsitvay Tibor, — mely minden megújuló lélekben fényt és hitet áraszt és csak a sötétséggel nem fér össze, mert maga a világosság!

KÜLPOLITIKAI KRÓNIKA

A cseh köztársaság jubileuma.

A cseh köztársaság jubileuma alkalmából a cseh nemzetgyűlés és a kormány tagjai tisztelegtek Masaryk elnök-nél, aki az üdvözlésekre válaszoló „üzenetében“ elítélte azokat, akik a „békeszerződések ellen izgatnak, mert a szerződések, — mondotta — amelyeket „milliók vérével vásároltunk meg(!?), nem papirrongyok“. Azután azt állította, hogy a csehek mindent megtettek a béke megerősítésére és a kisebbségeket meg kell nyerni az állam számára. Ugyanaznap pedig, amikor a csehek elnöke így beszélt, *elkobozták a Prágai Magyar Hírlapot*, amely a „jubileumról“ írva, hangot mert adni a magyarság sérelmeinek és panaszainak.

A cseh és szlovák nép nem egy nemzet.

A Szlovák Menekültek Egyesületének elnöke, Tobler János volt prágai képviselő, aki jelenleg a magyar képviselőház tagja, az egyesület 350.000 tagja nevében kiáltványt tett közzé, amelyben *tiltakozik a cseheknek a Felvidéken folytatott és a tótokat elnyomó politikája ellen.* „Szívünk mélyéből örökre elidegenedtünk a cseh „felszabadítóktól“ — írja a kiáltvány — és az egész világ előtt tiltakozunk az ellen, hogy a *cseh és szlovák nép egy nemzet volna!*“ A kiáltvány követeli a trianoni és a versaillesi békeszerződések revízióját és közli, hogy a szlovákok a világ elé tárják panaszukat a „véres Prága“ ellen.

Egy magyar képviselő beszéde az oláh parlamentben.

Az oláh parlamentben a felirati vita során Willer József magyar képviselő hosszabb beszédet tartott a kisebbségek sérelmeiről. Rámutatott arra, milyen tervszerűséggel folyik az oláhosítás a tiszta magyar helyeken, ahol még az adót sem szabad magyarul befizetni. Szóvá tette az iskolasérelmeket s hangoztatta, hogy még, ahol meg is hagyták a magyar iskolákat, oda is magyarul nem beszélő oláh tanítókat tettek. Itt közbeszólt egy oláh képviselő:

— Mégis minden gyerek tud magyarul!

Willer képviselő erre így válaszolt:

— *A székely gyerekek nem az önök jóvoltából tudnak magyarul, hanem azért, mert magyar anyáktól születtek!*

Willer beszéde nagy hatást tett a kisebbségi képviselőkre.

Lemondott az oláh kormány.

Bratianu oláh miniszterelnök benyújtotta a kormány lemondását a régenstanácsnak, mely a lemondást elfogadta. A kormány lemondásának oka az a körülmény, hogy a külföldi bankárok Bratianunak és kormányának nem voltak hajlandók kölcsönt adni. Az új kormány megalkotására vonatkozó tárgyalások folyamatban vannak.

E heti ajándékfüzeteink.

E héten ismét két ajándékfüzetet kapnak a „Vasárnap” előfizetői és példányonként vásárlói. Az egyiket Czako Zoltán dr. földművelésügyi miniszteri osztálytanácsos írta.

Lótenyésztő kisgazdáink téli teendői

cimmal. A kitűnő szerző pontosan felsorolja mindazokat a tennivalókat, melyeket a kisgazdáknak feltétlenül el kell végezniök, ha azt akarják, hogy egészséges, munkabíró és tenyésztésre alkalmas lovaik legyenek.

A második füzetet enesei Dorner Béla m. kir. gazdasági főigazgató, a hirneves állattenyésztési szakember írta.

A hussertényésztés és az emberi élelmezés kérdése

cimmal. A kiváló tudós megvilágítja a zsirsertés- és hussertényésztés közötti különbséget, méltatja a kettő jelentőségét és végül megmutatja azt a tenyésztési irányt, melyet a magyar gazdáknak követni kell.

Mindkét füzetet olvasóink gondos figyelmébe ajánljuk.

Ősszel válogassuk ki a vetőmagnak szánt kukoricát.

Jó kukoricatermés elérésére az okszerű talajmunkálaton és a bőséges istállótrágyázáson kívül jófajtájú vetőmagra van szükségünk. Kukoricát hazánkban több helyen nemesítenek. Jó hazai nemesítésű kukoricafajta beszerzése tehát nehézséget nem okozhat.

A kukorica azonban hamar leromlik. A cső hengeres formáját elveszti, benőttsége nem lesz teljes, a csövön különböző színű és alakú szemek fejlődnek, stb. Minden évben eredeti nemesített magot nem vásárolhatunk. Az sokba kerülne. Pedig a legjobb nemesített fajta is 2—3 év alatt annyira leromolhat, hogy bő termőképességét teljesen elveszti és az csak apró, csenevész, rosszul benőtt, kevert magvu csöveket terem.

A kukorci leromlását nekünk kell megakadályozni. Ha minden évben vetőre csak a legalkalmasabb csöveket válogatjuk ki és a vetőmagelőkészítés szakszerűen történik, fajtánkat a leromlástól hosszú időn át megóvhatjuk, sőt még javulásra is számíthatunk. Nagyon rossz, kevert fajtájú kukoricával nem igen érdemes vesződnünk. A legjobb fajtakisérlet alapján a viszonyaink közé legjobban beillő nemesített fajtát kell kiválasztani. A kiválasztott kukoricafajtából, mivel az a kísérlet alkalmával a többi fajtákkal igen fajozhatik, a következő évben annyi eredeti nemesített vetőmagot hozatunk, amennyi mag egy évre szükséges. Ezt a hozatot magot igyekezzünk azután a leromlástól megóvni.

A csőkiválasztás lehetőleg ősszel, szedés előtt történjen oly módon, hogy azokról a legszebben fejlődött kukoricatövekről törjük előre a csöveket, amelyen teljesen beérett két nagy cső van. A három vagy többcsöves tövek termését csak akkor érdemes külön törni, ha rajta a csövek nem nagyok. Sokszor egy nagy csőről több magot nyerhetünk, mint három apróról. De az apró csövek szedése szaporátlan is. Ha nincs elég kétszöves tövünk, egycsövesről is szedhetünk, de arra mindig nézzünk, hogy a fosztva, mindjárt osztályozzuk. Ekkor nem szükséges, cső nagy és teljesen érett legyen. Jó, ha azt is figyelembe vesszük, hogy a cső erős szárról származik és annak elhelyezése a tövön ne legyen túlságosan közel a földhöz. Ilyen módon legalább tizszer-huszszer szedjük annyi csövet, mint amennyi szükséges, hogy utóbb legyen miből válogatni.

Munkánkat egyszerűsíthetjük, ha a csöveket a száron fosztva, mindjárt osztályozzuk. Ekkor nem szükséges, hogy oly sok csövet szedjünk. Ha kukoricánkat már le-törtük anélkül, hogy vetőre a töről válogattunk volna ki

**MINDNYÁJAN CSAK
KAKAS-PASZTÁT
HASZNÁLUNK
MERT KIPRÓBÁLTUK ÉS
LEJÓBBNAK TALÁLTUK**

GYÁRTJA MAGYARORSZÁG LEGRÉGIBB GYÁRA:
BENES TESTVÉREK
VEGYÉSZETI GYÁR RT.
GYŐR-BUDAPEST

csöveket, akkor ezt a válogatást törés után, fosztáskor végezzük. Helyesebb az előbbi eljárás, mellyel fajtánkat javíthatjuk is, de a leromlás ellen akkor is védekezhetünk, ha a kiválasztás a letört csövekből történik.

Fosztogatáskor minden cső kézbe kerül, ekkor azokat a csöveket, melyek henger alakúak, teljesen benőttek, a szemek egymáshoz jól simulnak, nem nyitottak és amelyen idegen szemek nincsenek, rakjuk félre. A félrerakott csöveket eltevés előtt még egyszer átvizsgáljuk. Megnézzük, hogy azok elég nagyok-e, szabályosan vannak-e rajta a magvak. A magoroknak kis csavarodása nem baj, de jobb, ha azok egyenesek. Ha nem a töről szedtük a csöveket, akkor jó, ha a magvakat körünkkel is megvizsgáljuk, hogy azok nem nagyon puhák-e? A nagyon puha szemek és általában a nedves tapintatu csövek a rossz beéretttségnek jelei. A nagyon nedves tapintatu, puha, vagy esteleg teljes csöveket félredobjuk.

A cső kiválasztásának azért kell most történnie, mert most még van miből választani. Később, mikor már kukoricánk javarészt eladtuk és feltakarmányoztuk, nem igen válogathatunk.

A kiválasztott csöveket szellős és száraz helyen tartjuk. Mikor már a csövek teljesen kiszáradtak, január-március hónapokban azokat újból átválogatjuk. A penészes vagy kevésbé száradt csöveket félredobjuk. A megmaradt csövek aljáról és hegyéről 2—3 cm. hosszúságban a szemeket külön morzsoljuk és ezt nem használjuk vetésre. A végek lemorzsolásakor megnézzük azt is, vajjon csutka? A vastag csutkájú és sekély magvu csöveket ismét kidobjuk. A végek lemorzsolásakor az idegen szemeket is bökődjük ki. Bár, ha sok az idegen szem, legjobb az egész csövet kiselejtezni.

Az ily módon előkészített csöveket kézzel, de szükségéből géppel is lemorzsolhatjuk. A lemorzsoló magot vetésig *ne zsákba*, hanem vékonyan elterítve tartjuk.

Ne gondoljuk, hogy a kukoricának a vetőmagelőkészítése az elmondottak szerint sok munkával jár. A java munkát az asszonyok, gyerekek is elvégezhetik, de termé- a csövön elég vastagon van-e a mag és elég vékony-e a szetesen azért mi is nézzünk utána. A munka különben is télen történik, amikor van ráérő időnk.

Kisgazda-számtartás alapkönyvei és vezetésük.

Irta: Váczy Mihály dr. okleveles gazda.

4-ik és befejező közlemény.

Számtartásunk harmadik alapkönyve: a háztartási napló. Ennek vezetése azért fontos, hogy a kölcsönös természetbeni szolgáltatásokat is feltüntethessük. Igen fontos ugyanis annak az ismerete, hogy *mily terhet ró saját háztartásunk a gazdaságunkra*. E téren a legnagyobb tájékozatlanság uralkodik. Ez az oka nem ritkán annak, hogy egyes kisebb, sőt nagyobb gazdaságok szükségletre hagyott készlete kevesebb, mint a valóságos felhasználás. Háztartási napló vezetésével gazdaságunk készle-

teinek jobb, helyesebb beosztását iparkodjunk elősegíteni. Tehát ennek lapjain a természetben felhasznált vagy kiadott termények, állatok és anyagok jegyeztetnek fel. A gazdaság, a háztartás és a magánszemélyek közötti kölcsönös szolgáltatásokat számla (conto) alakban könyveljük el.

Alább bemutatom a háztartási napló rovatát, fölé írva az elsőnek tekintendő számla elnevezését is.

A birtok átadott a háztartásnak

I d ő		T á r g y	Mennyiség	Méret liter kg.	Egység ár		Ö s s z e g	
hó	nap				Pengő	fillér	Pengő	fillér
Január	20i malomban lisztnek örölve buza	400	kg.	30	—	120	—
"	25	Egy darab saját szükségletre levágott sertés	115	"	1	40	161	—
"	25	Sertésvágásnál elhasznált bor	10	liter	1	—	10	—
"	27	Mult hét napjain elhasznált tej	14	"	—	24	3	36
"	27	Mult hét napjain elhasznált tojás	10	darab	—	10	1	—

Ebbe a számlába tehát azokat a tételeket írjuk, melyek alapján háztartásunknak a birtokunk által termelt terményekből, állatokból és anyagokból igényelt szükségletét kimutathatjuk. Ugymint: a háztartás által felhasznált *gabonaneműek, baromfielesegek, bor, gyümölcsneműek, zöldségfélék*, (ha szántóföldiek) *kenderkóró, napraforgóolaj és mag; hizott sertés*, a birtokban termelt *tüzelőanyag* és a többi. A gyakran előforduló felhasználás cikkeit, mint pl. *tej, vaj, tőró, baromfi* és a többinek hetenkint felhasznált mennyiségét egy-egy tételbe írjuk be.

Másik ilyen számla lehet „A birtok átadott a magánszemélyeknek”: Ide azokat a természetben adott anyagokat, terményeket, állatokat, esetleg földterületek használati értékét írjuk, amikre pénzbeli ellenérték nélkül szűnik meg a tulajdonjogunk. Igy pl.: *pásztor- és cselédbérek (konventió), Konventió föld használati értéke, Legelőbér*, ha buza vagy ehhez hasonló más egyéb. *Gyermekneveltetés természetben adott költségei, Feles földéknél a felébe adó birtokosnak eső rész, Természetben fizetett hasznabérek, Ajándékok* stb.

Harmadik számlánk „A háztartás átadott a birtoknak” címet viseli. Ide azoknak az anyagoknak és munkáknak értékét írjuk, amiket a háztartás a birtoknak természetben visszaszolgált. Ugymint a feldolgozott kenderkóróból: *kötélnek való kendert, vászonféléket, zsákot, ponyvát, rongypokrócot*. Esetleg hasznabérhez vagy ajándékozáshoz adott *baromfi és tojásfélék, Lakodalmi ajándékok* háztartásból kikerülő részei. Csordásnak, kondásnak *pásztorbérbe adott sült kenyér*. Háztartás személyeinek (anya és leány) olyan idegenben végzett munkájuknak értéke, amit a birtoknak segítenek vissza. Ugyanezek gazdasági munkájának értéke is és a többi.

E számlának segédjegyzéke a *család dolgozó tagjainak munkateljesítményi lapjai*, melyben munkanapjaikat jegyzik fel. A munkateljesítményi lapok felső részén 1—31-ig szóló napjelzéssel, oldalrészén pedig 1—12-ig terjedő hónapbeosztással, kockára osztott iverk. Ebben a munkanapoknak megfelelő kockába munkánk alábbi *jegyét* írjuk bele, aszerint, hogy azt gazdasági üzemünkben, háztartásban vagy idegenben töltöttük-e el. Ugymint: *g* = gazdasági munka, *h* = háztartási munka, *i* = idegenben tett munka, *x* = üres munkanap, végül *o* = furás, faragás, kefekötés és kosárfonásos napok. Üres munkanapnak tekintendők azok a napok, mikor reggeli és esti állat-ételesnél egyebet nem tudunk dolgozni.

A háztartási napló azon számtartás könyvünk, mely számlaberendezéseivel mindenképen a gazdasági egyén saját-ságaihoz kíván alakulni. Ezért a számlák mennyisége, külön-félesége, sőt elnevezése terén legtöbb szabadságot élvez a számtartás vezetője. Az előbbi három számla vezetése mellett, egyéni

változatokhoz mértén különféle számlákat állíthat be vezetésre, mellyel saját viszonyainak megfigyelését elősegíti.

Bizonyos mértékig a háztartási napló lapjait „termelési lapok” gyanánt is felhasználhatjuk, melyen az évi terméseredményeket, tejtermelésünket stb. feljegyezzük. Sokkal célszerűbb volna azonban kisgazdaságok részére olyan „termelési iverk” készíteni, ahol minden termelvénynek nemenkinti mennyiséget egy súlyösszegben, a holdterület megjegyzésével, a számadást vezető gazda termelésének évről-évre való összehasonlítására is feljegyezhetné. Föltétlen szükséges kisgazdaszámtartásainkhoz *tejtermelési iverket* is csatolni. Ebben a termelt tej mennyiségét naponként jegyezzük föl. Ez kezdetben nem lesz kifogástalan pontosságú, de merem állítani, hogy később a gyakorlat alatt ennek jelentőségét fölismerik és a pontosság évről-évre növekedik. Amikor a tejtermelési lapok vezetésénél a meggyőződés szerepet játszik, csak egy lépés hiányzik attól, hogy a *kisgazda általánosan elfogadja a tejtermelés ellenőrzését, amin a törzskönyvezés alapul*.

A Vasárnap hasábjain azért iparkodtam az eddigi alapkönyveket részleteiben és azokkal összefüggő gondolatokat főbb vonásokban ismertetni, hogy kisgazda népünk minden barátja és e nép minden öntudatos tagja a mezőgazdálkodásunk terén teendő újabb kulturlépésről tájékozást nyerjen. A termelési technikák tanítása, valamint elősegítése mellett egyenrangú helyet kell az üzemvezetésre (gazdálkodásra) való tanításnak is követelni. A tanítás pedig ugy lesz helyes, ha ezt számtartási alapokon építjük ki. A modern üzemvezetés számtartás nélkül elképzelhetetlen. Szerény soraim végén önzetlen barátságából tett felhívásomat egy mondatban tömörítve ismétlem meg:

Iparkodjon mindenki a válságos idők vagyontpusztítását tárgyilagos, pontos számtartás alapján való helyes önbírálattal és megnehezíteni!

Kisgazdák! A legolcsóbb törlesztéses kölcsönt folyósítatjuk 35 évre. Bármikor visszafizethető. Kölcsönök már 60 dollártól kezdve kaphatók — csakis földbirtokra. Kötelezővénybélyeg, bekebelezési illeték a kölcsönt nem terheli. Fél-évi **utólagos** kamat és tőketörlesztés. Kimerítő tájékoztató díjmentesen válaszbélyeg ellenében kívánatra küld a

Magyar Kisgazdák Kölcsönirodája,
Budapest, I., Alkotás-u. 34.

Idősebb fák átültetése.

Irta: Horn János.

Előfordul, hogy idősebb gyümölcsfáinkat — ámbár még jól teremnek, — valamely közbejött kényszerítő oknál fogva eddigi állóhelyükről el kell vennünk, mert különben azokat elveszítjük. Az idősebb korban való átültetést nem minden gyümölcsnem bírja ki egyformán. Legalkalmasabbak sorrend szerint az alma, körte, szilva, míg a többi gyümölcsnek fáit már csak kivételesen ültethetjük át jó eredménnyel. Az átültetendő fáknál fontos, hogy egészségesek, erősebb fejlődésűek legyenek. Ehhez azután a gyökérzet fejlett volta már önmagától jár. 40—50 cm.-nél nagyobb törzskerülettel bíró fákat már nem érdemes átültetni. A gyökérzet alkalmassága attól függ, hogy a fának csak néhány, mélyen a földbe hatoló vastag gyökere, vagy ezek mellett sok vékonyabb oldalgyökerei is vannak-e? A csak néhány vastag gyökérrel bíró fát idős korában átültetni nem érdemes.

Az átültetésnek lehetőleg a tél folyamán, vagy korán tavasszal kell megtörténni. Kisebb dus oldal- és hajszálgyökérzettel bíró fiatalabb fákat legjobb teljesen föld nélkül átültetni. Ebben az esetben a törzs körül a fa nagysága szerint 70—120 cm. távolságban a gyökérzet mélységének megfelelő, kb. 60—80 cm. mély árkot ásunk. Az árok ásása közben előkerülő gyökereket mind roncsolás nélkül elvágjuk. Az árok teljes kiásása után a fa gyökérzetét is aláássuk, a gyökerek közül a földet egy hegyes karóval kikaparjuk s ezeket a gyökereket is elvágjuk. Ezután a fát a gödörből kézzel vagy emelő-csiga segítségével kiemeljük s kézzel vagy kocsin új helyére elszállítjuk.

Egy más módja az átültetésnek az, hogy az átültetés idejét megelőző év tavaszán a fa törzséhez a fentebb említett távolságnál valamivel közelebb ásunk egy 50 cm. széles és megfelelő mély árkot s ebbe homokkal vagy tőzeggel kevert, teljesen érett komposzt, vagy erdei földet teszünk. A következő év tavaszáig a fa elvágott gyökerei az árok laza földjében igen dus hajszálgyökereket fejlesztenek. Ekkor, hogy ezeket a gyökereket meg ne sértjük, az előzőleg ásott s jó földdel kitömött ároknál valamivel kijebb ásunk meg az árkot s a fát föld nélkül vagy földlapdával új helyére elvisszük. Ez a mód a fa megeregedését teljesen biztosítja.

A fának „földlapdával“ való átültetése végett a fa nagysága szerint a törzstől 1—1½ méterre késő ősszel, vagy télen egy árkot ásunk a fa körül, anélkül, hogy a fa földlapdáját megbolygatnók. Az árkot nyitva hagyjuk s a földlapját a fagy beálltakor vízzel alaposan megöntözzük. Ha a földlapda teljesen átfagyott és így az átültetésekor nem esik széjjel, a fát még a tél folyamán új helyére szállítjuk át. Abban az esetben, ha a földlapdának előbb említett átfagyasztása nem történhet meg, a földlapdát deszkák, dongák, stb., valamint kötelek, láncok segítségével a szétesés ellen az oldalán és a fekenén összekötözzük és így állítjuk új helyére.

Minden ilyen esetben a nehéz fának a gödörből való kiemelése a gödör fölé, egymásnak fektetett gerendákra, „háromláb“-ra, vagy bakra erősített csigasorral történik, míg az új helyre való szállítása szétvett és így előlről és hátulról a gödör felé, illetve a fa alá tölt közönséges létráskocsival hajtható végre. A földlapdával bíró fát a kocsin kötelek segítségével függőleges helyzetben, míg olyan nélkül, hátrafelé döntve, a kocsi hátsó részén levő keresztgerendához erősítjük meg. Természetes, hogy a fának felerősítése úgy kell, hogy megtörténjen, hogy annak héja semmiesetre se sérülhessen meg. Lehet a nagy, nehéz fát alájuk csusztatott deszkákon, kocsioldalakon huzva, vagy ezek alá helyezett hengerek segítségével görgetve az új helyre átvinni. A szállítóeszköztől való leemelést, illetve a gödörbe való elhelyezés ugyancsak csigák segítségével történik.

Óriás görögdinnye az amerikai kertészeti kiállításon.

Képünk az első díjat nyert dinnyéket és tenyésztőjüket ábrázolja.

Átültetés előtt a fa törzsén megjegyzendő a dél felé néző oldal, hogy új helyén ugyanezen égtáj felé nézve, helyezhessük el a fát. Fontos az is, hogy a fa új helyén ugyanolyan mélyen álljon, mint előbbi helyén állott s hogy a vastagabb gyökerek végén betemetésük előtt új, sima metszésű lapot vágjunk. A fa gödrét mindig nagyobbra készítjük, hogy abban a gyökérzetet minden akadály nélkül könnyen elhelyezhessük. A földnélkül átvitt fa gyökerei közé lehetőleg homokkal, vagy tőzeggel kevert porhanyós, teljesen érett komposzt, vagy erdei földet helyezünk s ezt egy fadarab segítségével a gyökerek közé nyomkodjuk, míg a földlapdával átvitt fa földje és az anyaföld között levő helyet töltjük ki ugyanilyen jó földdel. Időközönként a földet vízzel alaposan beiszapoljuk. A földet alaposan le kell taposni, hogy az jó odanyomódjék a gyökerekhez. A gyökérzet betemetése után a föld fölé egy réteg korhadt trágyát helyezünk, az egészet még egyszer alaposan beiszapoljuk s csak ennek megtörténte után huzzuk be a gödröt teljesen. Ezután a fát, hogy a szél meg ne döntse, vagy folytonos mozgásával meggyökeresedését meg ne nehezítse, három oldalról drót és cövekek segítségével feszesen kipányvázzuk s a föld felszínét, pl. apró, érett trágyával beteregetve, beárnyékoljuk. Célszerű a nagy fák törzsét és koronáját mésztejjel bepermetezni, hogy a fehér szín a nap sugarait minél jobban visszaverje. A fán 1—2 évig semmit sem vágunk, az első évben még a virágokat is kinyílásuk előtt leszedjük s a fát néha-néha alaposan megöntözzük.

Husz mázsás rozstermés. A husz mázsás buzatermés ma már egyáltalán nem megy ritkaságszámba hazánkban. Husz mázsás rozstermésekről azonban ezidéig még nem is olvastunk. A „Köztelek“ legutóbbi számában jelent meg egy közlemény enesei Dörner Béla kitűnő tollából, amelyben ismerteti Kernács Benő tápiószentmártoni gazdaságának műtrágyázás segítségével elért eredményeit, amely eredmények között olvassuk, hogy idei rozstermése meghaladta a husz mázsát s katasztrális holdanként 20.93 métermázsát tett ki. Természetesen homoktalajról van itt is szó, ami e nagy eredményt annál bámulatosabbá, értékesebbé teszi. Ez eredmény természetesen nem máról holnapra állott be, hanem mintegy 6—9 évi rendszeres, következetes és fáradhatatlan munkának az eredménye. A rozstermés trágázott tengeri után következett, vetés előtt 150 kg. szuperfoszfátot és

75 kg. kálisót kapott katasztrális holdanként, vetőmagul pedig nemesített zalaszentgróti rozst használtak. Mindehhez járul természetesen a talaj legkitünőbb megmunkálása, amely tényezők együttesen eredményezték, hogy a termésátlagok a szóbanforgó gazdaságban évről-évre emelkedtek, míg végre túlhaladták a husz mázsát, amellyel úgy hisszük, hogy termelője országos legmagasabb rekordot ért el, bizonyosságul annak, hogy szorgalommal, tudással, kitartással, még rossz homoktalajon, a rozssal is el lehet érni ilyen óriási terméseket. Követendő iskolapéldául szolgálhat ez minden homoki gazdának!

Gyenge őszi vetések. Homoktalajokon a rozsok kezdenek már zöldelni s dacára annak, hogy vetés után elég kedvező idő járt rájuk, mégis sok helyt nagyon gyengének látszanak azok, jelölül annak, hogy a talaj nem elég gazdag táplálóanyagokban, hogy vetés előtt sem istálló-, sem műtrágyákkal nem lett a talaj elhátva. Ha tehát a trágyázatlan földbe vetett buza vagy rozs, legyen az akár kötött, akár homoktalaj, az őszi folyamán gyengén fejlődik, ha hiányosan kelt, ha sárgás színű, akkor még mindig itt van a lehetősége annak, hogy egy helyesen alkalmazott műtrágyázással a vetést megjavítsuk. Ezek megjavításánál azonban csak a leggyorsabban oldódó műtrágyák jöhetnek számításba, amilyen a *szuperfoszfát* és a *csilisalétrom*. Gyengén, vagy hiányosan kelő vetésre rá kell szórni a szuperfoszfátból 150 kg.-ot katasztrális holdanként, amit közvetlenül a kiszórás előtt összekeverünk 30 kg. csilisalétrommal s a kettőt együttesen szórjuk ki. Nem feltétlenül szükséges, a kiszórt műtrágyát beboronálni, mert a gyakori őszi esőzések úgy is feloldják és beviszik a talaj mélyébe, ahol a gyökérkének bő táplálékot biztosítanak s azokat hatalmas fejlődésnek indítják. A műtrágya kiszórásánál csupán arra kell vigyázni, hogy az egyenletesen történjen, másrészt, hogy sem esőtől, sem harmattól ne legyen nedves a kiszórás idején.

Patkányok irtása. Az ember legveszélyesebb betegségeinek a terjesztőjét, a mindent összerágó s már ezért is végtelen nagy kárt okozó patkányokat mindegyik s minden időben irtani kell. Az erre fordított költség mindig sokkal kevesebb, mint a patkányok által okozott az a közvetett és közvetlen kár, amely a patkányirtás elmaradása vagy elégtelensége folytán előáll. A patkány szaporasága igen nagy, miután évente 3—4-szer is kölykezik s így egy évi teljes szaporulata ötven darab körül van. A patkány irtására minden alkalmas módot fel kell használni. Így erre alkalmas kutyákkal, sündisznóval, betanított menyéttel, csapdával, vízzel való elárasztással folyton pusztítani kell. Mindezek az eljárások azonban rendszeresen csupán részleges eredményt adnak, mert a patkányok egy része rendszeresen megmarad, tovább szaporodik. Legjobb ezért a mérgehez fordulni, amelynek a használatánál azonban természetesen a legnagyobb foku elővigyázatot kell szem előtt tartani, mert ezek az emberben, háziállatokban egyaránt kárt okoznak. Régi s megfelelően alkalmazva igen jó eljárás a tengerihagyma használata is. Még hathatósabbak a különféle foszfor, arzén, Barium és strichnin készítmények, továbbá a baktérium kulturák és a cyangáz használata. Mindezeknél azonban a legjobb, a legbiztosabb szer az általam egyszer kipróbált s azóta mindenütt rendszeren alkalmazott Zelió-pasztta és Zelió-magvak használata. Ez utóbbiak használatánál a patkányok pusztulása teljes volt, két év óta patkányt nem láttam. A szer használata egyszerű s miután az 1—2 nap alatt elpusztuló beteg patkányok nem hánynak, mint más szer alkalmazása esetén, háziállataink megbetegedése s az élelmiszerek, gabona stb. fertőzése is teljesen kizárt. (Horn).

Bordóilé eltartása. Közismert dolog, hogy a kész bordóilevet egy huszonnégy órán túl már nem célszerű eltartani, mert

gabonaölő hatásából már ilyen rövid idő alatt is nagyon sokat veszít. Néhány napig, teljes ható erejének megtartásával úgy tehető el — árnyékos helyen — a bordóilé, hogy minden 100 liter léhez 100 gramm cukrot számítva, cukrot oldunk fel benne s ezt vele alaposan összekeverjük. (H.)

Hogyan készül tengeriszárból jó takarmány? A megtépett és bezsombolyázott tengeriszár a szénával egyértékű takarmány. Ezért megérdemli, hogy minden gazda kellően előkészítse. A kevésbé tehető gazdák vegyenek szövötközve egy-egy szártépőt vagy vegyen egy módosabb, ki a többinek bizonyos összegért tépesse fel a tengeriszár termését. A tengeri szárat legjobb azonnal tépetni, midőn a tengerit letörtük. Ha zölden, félzölden tudom a szárat letépni, akkor még benne van a nedvesség és cukortartalom, minden tápanyag, sokkal értékesebb, mintha kint a földön hetekig, hónapokig ázik és a szél levelét és bugáját már letördelte. Ha a szár már nedvességet nem tartalmaz, akkor a vermet, melybe veremljük a tépett szárat, vagy rakványt, tépés közben folyton öntöztetni kell, hogy a fermentálódáshoz elég nedvesség legyen benne. A tépés úgy történik, hogy egy tanult, hozzáértő munkás eteti. Melléje kell egy fiu, aki a szárat szépen egyengeti, hogy rendben menjen az etető kezéhez és másik a szár kéz alá adáshoz a fiunak. Azután kell két fiu a tépett szár elszedéséhez a gép elöl és négy leány, vagy fiu, akik két saroglyával elhordják azt a verembe, vagy rakványba. A rakványt gyuratni kell négy emberrel állandóan, hogy a levegő kiszoríttassék, mert a rosszul lenyomott szár megpenészedik. Lehet töreket is rétegezni közé, de ekkor, ha nincs elég nedvesség a szárból, öntöztetni kell. Lehet takarmánytököket, répát, répafejet is belevágni a szártépővel, mikor is igen tápláló, jóízű takarmányt kapunk. Ekkor öntöztetni nem kell, mert van a vizenyős takarmányokban elég nedvesség. Ha a verem megtelik, vagy a rakvány oly magas, hogy emberek a földet még reá tudják dobálni, úgy azt betetézzük, még pedig azonnal, mert fél nap múlva is már penészedés állhat be, mert a tépés alatt már melegedett. A földelés úgy történik, hogy négy-hat ember, — a rakvány hosszúsága szerint köröskörül árkoft csinálnak és ebből dobálják fel a földet oly vastagságnyra, hogy a föld a közepén legalább ötven centiméter legyen és a szélek felé kissé lejtős legyen, hogy az esővíz lecsoroghasson róla. A rakvány földelését állandóan ellenőrizni kell és ha repedések kezdenek rajta mutatkozni, úgy azokat azonnal újabb föld reáadásával le kell nyomtatni, a horpadásokat szintén. Két hónapig kell a vermet, vagy rakványt érintetlenül hagyni s csak azután lehet feletetését megkezdeni.

VASÁRNAPTÓL-VASÁRNAPIG

GAZDATÁRSADALMI HIREK

vasuti kedvezés a kertészeti kongresszusra utazóknak.

A november hó 18-án kezdődő *Országos Kertészeti Kongresszus és Virágkiállítás* iránt országszerte nagy az érdeklődés. Erre való tekintettel a kereskedelemügyi miniszter a felutazásra *féláru menetjegyekedvezést engedélyezett*. A rendezőbizottság a jövő hét folyamán küldi szét a meghívókat és aki arra igényt tart, azt jelentse be a kongresszus titkárságánál (Budapest, VII., Dohány-utca 20.).

Traktorkezelői tanfolyam Győrben.

A *Felső-dunántúli Mezőgazdasági Kamara* a győri m. kir. állami fa- és fémipari szakiskolában mezőgazdasági *traktorkezelői tanfolyamot* tart. A tanfolyam november hó 19-én kezdődik és december hó 8-án végződik. A tanfolyam hallgatója lehet: minden tizennyolcadik életévét betöltött egyén, aki a traktorok kezelésével, vagy vezetésével kíván foglalkozni, ezek közül is azonban elsősorban figyelembe veendő a mezőgazdasági traktorok tulajdonosai, vagy ezek családtagjai, a gazdasági alkalmazottak és esetleg a már eddig is tényleges alkalmazásban álló mezőgazdasági traktorkezelők. A mezőgazdasági traktorkezelői tanfolyamra jelentkezni lehet személyesen vagy írásban — *15 pengő beiratási és tandíj egyidejű beküldése, vagy a kamara pénztárába való személyes befizetése mellett* — a Felső-dunántúli Mezőgazdasági Kamarában (Győr, Bisinger-sétány 32. szám alatt). *A jelentkezési határidő november hó 16. napjáig bezárólag.* Lakásról és ellátásról a tanfolyamon résztvevők maguk tartoznak gondoskodni. A tanfolyam befejeztével a hallgatók vizsgát tehetnek. Akik a vizsgát sikerrel kiállították, bizonyítványt kapnak.

**Varrógép,
kerékpár
és gramofon**

kedvező részletfizetésre kaphatók

Pápai Manó cégnél

Budapest, VI., Andrássy-ut 29. sz.

Nagy javítóműhely.

A borfogyasztási adó eltörlését kívánják a szőlősgazdák.

A Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete Kosinszky Viktor elnöklésével legutóbb tartott ülésén a bortermés értékesítésével foglalkoztak. Baross Endre igazgató megállapította, hogy a mustárak 18—30 fillér között mozognak. Ez a nyomott árszínvonal annak a következtetésére, hogy a belföldi fogyasztás kevés és a kivitel pang. A bajon csak a borfogyasztási adó eltörlése segíthetne. A pénzügyminiszter ezzel szemben nem annyira az adóban, mint az aránylag kis kivitelben látja a bajok okát. Éppen ezért a kivitel pénzügyileg is támogatni kívánja. Hajduska Rezső az ország bortermését 3.5—4 millió hektoliterre teszi. Ebből legjobb esetben 3—400.000 hektolitert lehet exportálni, ez azonban a helyzeten nem javíthat. Helyes, hogy a kormány külföldön borházakat létesít, de az már helytelen, hogy az állam mint borkereskedő lép fel. Minden bajon segítené a borfogyasztási adó eltörlése. Célszerű lenne, ha az állam mustbesűrítő és borpároló állomást létesítené. Diczenty Dezső ismertette a szőlősgazdák válságos helyzetét. A legtöbb termelő csőd előtt áll. A szőlősgazdákon úgy lehetne segíteni, ha az állam az ipari szeszgyártást legalább egy évre beszüntetné és megengedné a borból való szeszfőzést. Az országban működő harminckett mustbesűrítő állomás nagyobb részének az a baja, hogy nem szakember vezetése alatt áll. A szeszgyárak egy része átalakítandó volna a bor lepárolására. Teleki Sándor annak a véleményének adott kifejezést, hogy ha a borfogyasztási adót a bor árának bizonyos százalékában állapítanák meg, akkor ezt az adót mint termelési adót hajtanák be. Ez nem lenne a termelőkre előnyös. Végül is a gyűlés úgy határozott, hogy az egyesület legkésőbb december elején országos nagygyűlést rendez és ennek keretében feltárja a szőlősgazdák helyzetét, valamint sérelmeit és orvoslásért a kormányhoz fordul.

Baromfikiállítás Szentesen.

A Csongrádvármegyei Gazdasági Egyesület megalakította baromfitenyésztési szakosztályát, amely működését azzal kezdi meg, hogy november hó 9-től 11-ig Szentesen, a gazdasági egyesület nagytermében baromfikiállítást rendez. Csongrád vármegye, de különösen Szentés vidéke híres baromfitenyésztéséről, a szakkörök tehát nagy érdeklődéssel néznek a kiállítás elé. A kiállítás rendezését Szeder János dr. országgyűlési képviselő vállalta s a rendezésben résztvevő Baromfitenyésztők Országos Egyesülete is. Az egyesület díjakat is tűzött ki.

Decemberben nemzetközi baromfikiállítás lesz Budapesten.

A Baromfitenyésztők Országos Egyesülete december hó 6-tól 9-ig Budapesten nemzetközi baromfikiállítást rendez, amelynek fővédnökségét Horthy Miklósné, a kormányzó felesége, Augusztia és Anna királyi hercegasszonyok vállalták. A rendezőség Teleki Józsefné grófné elnöksége alatt élénk tevékenységet fejt ki. A kiállítás látogatói részére a kereskedelemügyi kormány ötvenszázalékos menetdíjkedvezményt engedélyezett. Az igazolványokat a Baromfitenyésztők Országos Egyesületénél (IX., Üllői-ut 25.) lehet megszerezni. Tervezetek és bejelentési ívek ugyanott kaphatók.

Galambkiállítás a Mezőgazdasági Múzeumban.

A Magyar Galambtenyésztők Országos Egyesülete és fiókegyesületei galambkiállítást rendeztek a Mezőgazdasági Múzeumban. Az egyesület husz éves fennállása alkalmából rendezett jubileumi kiállítással bebizonyította az egyesület, hogy célját sikerült elérnie: az itt kiállított galambok bizonyosságot tesznek tenyésztők szakértelméről, gazdasági érzékéről és izléséről.

Kölcsönt óhajtók

fordulhatnak közvetlenül

Agrária Részvénytársasághoz

Budapest, Erzsébet-körut 2. Tel. J. 418-79.

Sürgősen kihelyezünk birtokra, házakra néhány milliárd **amortizációs kölcsönt 7½** százalékos típusban **készpénzben is. Amerikai bankkölcsönt bekebelezési illetékmentesen** kötelezvényre kaphatnak rövidebb vagy hosszabb időre **kisbirtokosok is.**

Kölcsönt ajánlókat jutalékban részesítünk.

Tíz éve...

Most volt tíz esztendeje annak, hogy Budapest söpředékének, a nemzetközi, hazátlan fegyenceknek és a harc-térről megszökött katonáknak segítségével uralomra jutott Magyarországon az a társaság, amely az ország sirját megásta. Károlyi Mihályék, Jászi Oszkárék hazaáruló klikkje lázadást szított a főváros csatornáiból kikerült börtöntöltelék között, hogy a felszabadítás tetszetős jelszavával martalékul dobhassa ezt a meggyötört országot az ellenségeinek, hogy hatalmi tébolyát kielégíthesse, hogy amikor tehetségtelen gonoszságuk felett a hullámok átcsaptak, odadobják a nemzetet a vörös hóhér gyilkos karjai közé. Az „öszirózsás forradalomnak“ csufolt patkány-lázadás megteremtői elmenekültek az országból, még mindig külföldön bolyonganak, még nem mertek bírni elé állni. A bíróság még nem, de a nemzet már ítélkezett felettük. Ez az ítélet lesújtó, megbélyegző. Most ezen a szomorú évfordulón emlékeznünk kell az ország sirásóira és arra, hogy a fegyencsapatok uralma csak azért valósulhatott meg, mert a hazafias magyarságban nem volt meg az öntudat, nem volt meg az ellenálló erő. Azóta sokat szenvedtünk és tanultunk. A tíz év előtti események már nem ismétlődhetnek meg.

A kormányzó felesége nyitotta meg a magyar asszonyok kecskeméti kiállítását. A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetségének kecskeméti csoportja a magyar asszonyok háziipari kiállításával kapcsolatban ünnepséget rendezett, amelyen a kormányzó is megjelent. Horthy Miklósné a város négyesfogátán, sokezer főnyi tömeg sorfala között hajtatott be a városba. A kiállítás színhelyén, az Iparosotthon dísztermében három magyar ruhás leány gyönyörű kézimunkát, virágos kosárban befőttet és gyümölcsöt ajánlott fel a kormányzónénak, aki meleg szavakkal köszönte meg a kedves ajándékot, majd megnyitotta a kiállítást.

Halottak napja. Az egész országban ezrek és százezrek áldoztak Mindenszentek napján a halottak emlékezetének. Budapesten a kerepesi temetőben a főváros gyászdrapériába huzta a Kossuth-, Deák- és Batthyány-mauzoleumot és kandelábereket állított Jókai, Arany sírjához. Az ifjuság sok virágot szórt Jókai Mór, Kossuth Lajos és Ady Endre sírjára, de virágosó hullott Blaha Lujza, Fadrusz János, Jászai Mari és Simonyi óbester hantjára is. A hősi halottak emlékműve előtt a honvédelmi helyőrség tartott gyászünnepet, amelyen megjelent József királyi herceg és Augusztia királyi hercegasszony is. Révész István tábori püspök mondott emlékbeszédet. Jánky Kocsárd, a honvédség főparancsnoka a kormányzó képviseletében helyezett koszorút az emlékmű talapzatára.

Revíziós népgyűlés lesz Pécsen november hó 11-én. Méreteiben is hatalmas, revíziót követelő népgyűlést rendez a Nemzeti Szövetség Pécs-Baranyai Köre, úgy Pécs város, mint Baranya vármegye társadalmának bevonásával. November hó 11-én tízezrek fognak felvonulni a mecsekaljai város utcáin, hogy hitvallást tegyenek a nemzeti feltámadásba vetett hitük felől, követeljék Trianon revízióját és emlékezzenek tíz évvel ezelőtti szomorú időkre, midőn e napon minden ellentállás nélkül vonultak be a nagy kulturájú Pécs városának falai közé a barbár rácok. Hisszük, hogy e népgyűlés méltóan fogja kifejezésre juttatni a példásan hazafias érzésű déli végek lakosságának akaratát.

Gazdaköri zászlószentelés Kistelken. Október hó 28-án, vasárnap szentelte fel a kisteleki templomban Krämmer Tamás dr. plébános a nemrég alakult Kistelek-Perceltanyai Gazdakör lobogóját. Az ünnepies zászlószentelés után lovasbandérium és harminc kocsis kíséretében vitték a zászlót a tanyai gazdakörbe, amelynek helyiségét Tóth János gazda ingyen engedte át a körnek. A fiatal gazdakör alapítása Pily István dr. főszolgabíró díszelnök, Szalay János elnök és igen jelentékeny részben Bocsik Sándor fiatal tanyai tanító, titkár érdeme. Az ünnepen a Magyar Gazdaszövetség képviseletében Vantsó Gyula dr. igazgató, a Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara képviseletében pedig Kemény Szilárd főtitkár jelent meg.

Hogyha én is. . .

Hogyha én is az lehetnék,
Mi virágnak a napsugár,
Reád sütnék forró tüzrel
S lenne a szivedben nyár.

Hogyha, édes, te lehetnél
Az én kedves virágom,
Boldogabb sem volna senki
Ezen a nagy világon.

Te a virág, én meg napod . . .
Örvendeznék szüntelen,
Míg az alkony, ha leszálna,
Elpihennék csendesen . . .

NÉMETH LAJOS (Bagolasánc).

A falu fiatal költőinek szives figyelmébe! A békési F. M. K. céljául tüzte ki Békésmegye és a magyar falunak tehetségesebb, sajnos, mostoha sorsban élő jelenkori költő-generációjának, kiknek művei könyvalakban még nem jelentek meg, tisztán szépirodalmi irányu műveiket gyűjteményesen kiadatni. A pontos címmel (név, foglalkozás stb.), valamint válaszbélyeggel ellátott kéziratokat (lehetőleg gépirással!) „Anthológia“ felirással Bay Béla könyvkereskedéséhez, Békés, Kossuth Lajos-utca, kell küldeni. Kizárólag vidéki egyének vétetnek figyelembe. A legtehetségesebb írásokért tiszteletdíj jár. Kéziratokat nem adnak vissza.

Szada községben református templomot avattak. Most avatták fel a pestmegyei Szada község új református templomát. A százezerpengős templomot kétezer szadai református építtette, Mártis Márton lelkész buzgólkodása mellett. Az ünnepség napján Moesy Mihály esperes, Petrák Sándor gondnok, Kováts J. István budapesti teológiai tanár, Sáfár Béla váci, Öry Lajos veresegyházi és ifj. Szabó Aladár gödöllői lelkészek mondtak beszédet.

Villanyvilágítást kapott Boldog község. A pestvármegyei Boldog községben október hó 15-én megindult a villamosvilágítási áramszolgáltatás. Az áramot a Salgótarjáni Kőszénbánya R.-T. távvezetékekkel adja, mely Boldogon át Jásznagykunszolnok vármegye hat községét és Jászberény városát látja el világítási árammal. A távvezeték 22.000 Volt feszültségű s a községben a világítási áram 220 Volt. A magánfogyasztók lámpáinak száma négyszázhusz, az utcai közvilágítási lámpák száma tizenöt darab.

Királyok és hercegek az orosz anyacárnő temetésén.

Mária Feodorowna orosz anyacárnőt a dán fővárosban, Kopenhágában temették el óriási pompával. Képiünk a temetési menetből készült. Az első sorban jobbról az első svéd trónörökös, második a dán király, negyedik a norvég király, ötödik a yorki herceg, az angol király fia. A harmadik sorban poigári ruhában az orosz cári család tagjai haladnak.

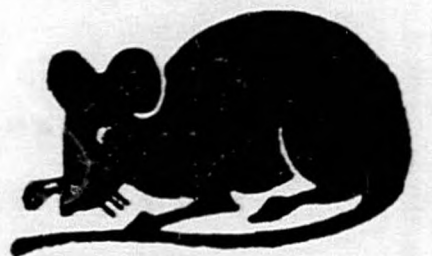
A Magyar Hét az egész országnak ez az impozáns megnyilatkozása és lekötelezése a magyar termelés és a magyar munka felkarolása mellett nov. 3-tól 11-ig tartott. Ez alatt az idő alatt a nyílt árusítási üzletek mindennap este hétig voltak nyitva. A fővárosban egész héten át az esti órákban fényben usztak a kirakataok. Ezen a fényhéten az országban több mint 13 ezer kirakatot szolgált a hazai ipar teljesítő képességének demonstratív érdekeit. Ugyanezek a kirakatok bemutatták a magyar föld termékeit is. A Magyar Hét főbb eseményeit a szakmai kirakatversenyek, a reklámfelvonulások voltak. November 4-én és 11-én délelőtt tizkor ugy a fővárosban, mint a vidéken hatalmas kocsitáborok járták be az utcákat és hirdették a magyar ipar termékeit. Ipari bemutató előadások az Országos Ipari egyesületben november 5., 6., 8. és 9-én voltak. Gyári tanulmányutakat, rádióelőadásokat is rendeztek. A Magyar Nemzeti Szövetség felhívta 100 vidéki körét és csaknem 2000 helyibizottságát, hogy a nagy horderejű mozgalom sikerének előmozdítása érdekében minden rendelkezésükre álló eszközzel közreműködjenek. A Magyar Hét látványosságainak sorozatában elsőrendű helyet foglalt el a Magyar Hét két vasárnapjának délelőtti rendezett utcai reklám-járat. Az utcai reklám-járatokban a magyar gyáripari vállalatok teherautói, triportörjei és lófogatu teherkocsijai vettek részt. Összesen 150 kocsit vonult fel Budapest főbb utvonalaín.

Megünnepezték a reformáció évfordulóját. Luther Márton fellépésének 411. évfordulóján az ország egész protestáns társadalma kegyelettel emlékezett meg a reformátor művéről. A Kálvin-téri református templomban Göde Lajos püspöki másodlelkész, a Deák-téri templomban pedig Raffay Sándor püspök tartott predikációt. Az est folyamán több társadalmi és egyházi egyesület tartott nyilvános összejövetelt. Kiemelkedő eseménye volt a reformáció emlékünnepe a Vigadóban tartott ünnepség. A régi képviselőházban szintén ünnepséget tartottak, amelyet Kaas Albert nyitott meg, majd Szabó Sándor országgyűlési képviselő tartott ünnepi beszédet.

Gamma, orvosok által elismert hajnövesztő szer, egyszerűsmind a hajhullás, korpásodás, hajmolyosodás legtökéletesebb gyógyszere; továbbá a „Gamma“ hajszappan teljesen feleslegessé tesz minden más hajmosó használatát, mert általa a fejbőr teljesen megszabadul a felrakódott idegen anyagoktól. Kapható minden gyógyszertárban és drogériában. Gyártja: Friedler Laboratorium, Budapest, Murányi-u. 46.

Három összenőtt fiugyermeket hozott világra egy délamerikai asszony. Argentínának egyik falujában, Stradduccióban egy Rigio Johanna nevű nő három összenőtt fiugyermeknek adott életet. Két fiu a vállán, a harmadik a hátán van ikertestvérével összenöve. Azoknak a fiuknak, akik vállon vannak összenöve, rendes szemük orruk és szájuk, de csak két kezük van, az egyiknek csak a balkeze, a másiknak jobbkeze. Mind a kettőnek csak egy gyomra van. A harmadik fiu teste teljesen normális, azzal a különbséggel, hogy ikertestvérével együtt csak egy háta van. Az orvosok, akik az argentinai hármast ikreket megvizsgálták, kijelentették, hogy rövidéletűek lesznek. Rendkívül nehéz a táplálkozásuk, mert hármuknak együtt csak két gyomruk van. Ha az egyiket etetik, a másik kettő rettenetes fájdalmat érez. Mütétről szó sem lehet. A filadelfiai tudományos társaság a hármast ikrekért kétszázezer dollárt ajánlott fel. A szülők még nem nyilatkoztak, hogy elfogadják-e az ajánlatot, de valószínű, hogy nem fogják visszautasítani.

VEGYEN BIZTOS HATÁSU
LUCULLUS
PATKÁNYIRTÓ
SZÁRAZKALBÁSZT

Husból és oly hatóanyagból van készítve, amely csak az egeret és patkányt öli meg, emberre és házi állatra veszélytelen, mindenütt el lehet helyezni. Tömegesen irt, 1/4 kiló 2.50 pengő, fél kiló 4 pengő, 1 kiló 7 pengő.

Kapható jótállással: **STANDARD-nál**

Budapest, Kossuth Lajos-utca 17. sz.

Telefon: Aut. 867-35, 895-85

Keserű nóta. . .

Nem várok levelet, nem várok én irást,
Mert ha kend nem is ir, hoz mástól a póstás.
Levelet, levelet, szerelmes levelet . . .
Én kendet nem várom, más legényt szeretek . . .

Teszi szépet nekem hét falu legénye,
Irigykedve nézi lánya, menyecskeje.
Én meg csak nevetek őrajtuk, nevetek,
Este a fűzesben szép legényt ölelek . . .

De ha eszembe jut a kend szép orcája,
Hangosabb lesz menten szívem dobogása . . .
Mégis várom kendet, vissza várom kendet,
Nem kellene nékem a többi legények.

NEMESKÉRI KISS MELANIE (Budapest)

A Zeppelin visszatért Amerikából. A „Graf Zeppelin“ léghajó visszatért Amerikából és megérkezett Friedrichshafenbe. A hajó a 6500 kilométert 70 óra alatt tette meg s az ut befejeztével még 50 órára való üzemanyaga volt. A léghajóra Amerikában felszökött egy *Terhuret* nevű 18 éves fiú, akit akkor vettek észre, mikor már a tenger felett repültek. Eckener kapitány a fiatalembert konyhai szolgálatra fogta. Friedrichshafenben mámoros lelkesedéssel fogadták a léghajót. A legnagyobb érdeklődés — mint várható volt, a léghajó ingyen-utasát, Clarence *Terhuret* vette körül. A vállalkozó szellemű amerikai fiút csaknem széttépték, mindenki ölelgette s máris elhalmozták jobbnál jobb állást biztosító ajánlatokkal. A nyurga szőke fiú elmondotta, hogy alaposan befogták munkára, de bőségesen kapott enni és innivalót. Kijelentette, hogy nem akar hosszabb ideig Németországban maradni és reméli, hogy hamarosan visszatérhet Amerikába. Arról nem nyilatkozott, hogy ezt az utat is ilyen kalandos körülmények között akarja-e megtenni.

Villamosárammal égette össze magát két szerelmes. Az osztrák Heiligen Kreuz közelében a napokban nem mindennapi szerelmi dráma játszódott le. Egy atzgersdorfi lakatossegéd, aki menyasszonyával együtt érkezett a helységbe, a határban felmászott a villamosvilágítás vezetékének egyik póznájára. A leány drótot hurkolt a nyakára; a drót másik végét a lakatossegéd a pózna tetején hozzáérintette a vezetékhez. A huszezer voltos áram átszaladt a leány testén és *rögtön megölte a szerencsétlent.* A lakatossegéd a drót érintésétől *súlyos égési sebeket* kapott, mire lezuhant a póznáról és eszméletlenül terült el a földön. A lakatossegéd felgyógyul.

Halálra ítélték a kétbodonyi családirtót. *Ferenczy Pál* kétbodonyi bognármester négyévi boldog házasság után Budapesten megismerkedett egy aszonnyal, akinek házasságot is ígért. *Ferenczy* annak ellenére, hogy három kisgyermeké várta odahaza, a budapesti lakbejelentőlapját úgy töltötte ki, mintha nőtlen volna és a jövődöbéli menyasszonyának is állandóan hangoztatta, hogy nőtlen és régi vágya a házasság. Később azonban kiderült, hogy *Ferenczy* már nős és akkor az ismerősének megígérte, hogy nyomban beadja felesége ellen a válókeresetet és ezért 1925. március havában haza is utazott Kétbodonyba. Néhánynapi ott-tartózkodás után a szomszédok arra lettek figyelmesek, hogy *Ferenczy* házából eltűnt a három kisgyermek a feleségével együtt. Érdeklődésükre *Ferenczy Pál* azt adta elő, hogy *Erzsébet* és *Pál* nevű gyermekeit a Gyermekvédelmi utján Hollandiába küldte, felesége pedig az egy éves *Árpád* nevű fiával Miskolcon lakó rokonaihoz utazott. A szomszédok azonban nem nyugodtak bele ebbe a válaszba, hanem feljelentést tettek a csendőrségen, ahol nyomban megindították a nyomozást. A csendőrök megállapították, hogy *Ferenczy Pál* bognármester *meagölte* három kisgyermekét és a feleségét, akinek *holttestét* egy közeli kis patak partján *földelte* el. A bíróság a *tömeggyilkost* halálra ítélte és ezt az ítéletet a budapesti tábla is helybenhagyta.

„Rationolról“ az elismerőlevelek tömege nyilatkozik dícsérően. A többek között ezt írja *Andrássy Mihály* gróf szigetvári intézősége: A „Rationol“ nagyon jó eredménnyel végződött. — Igy ír *Ferentzi Géza* erdőteleki községi főjegyző: „A két év előtti patkányirtás csodálatosan teljes eredményre vezetett, amennyiben a községi tenyészállatok istállójában befészkelődött patkányokat a „Rationol“ előírásos használata teljesen kiirtott“. — Ezen irtóanyag beszerezhető: *Rationol* Laboratórium, Budapest, Murányi-utca 36.

Benedek Péter földmives-festőművész kiállításának példátlan sikere. Benedek Péter földmives-festőművész képiállításának olyan példátlan sikere volt, amilyenre Magyarországon még alig volt példa. Művészköreink és műkritikusaink teljes egyhangúsággal állapították meg *Benedek Péter művészetének nagyságát, őseredeti magyar mivoltát s azt a csodálatra méltó tehetséget, amelyet ebben az egyszerű, igénytelen, szófukar földmivesben rejtőzik.* A kiállítást közéletünk legkiválóbbjai meglátogatták, így gróf *Bethlen Istvanné*, a miniszterelnök neje, *Mayer János* földmivelésügyi és *Scitovszky Béla* belügy-miniszterek, *Andrássy Gyula* gróf, akik a legnagyobb elragadtatással nyilatkoztak Benedek, magyar talajból fakadt magyar művészetéről. Benedek képeit a legelső magyar műgyűjtők vásárolták meg.

Egy békéscsabai földmives leánya hires festőné lett Amerikában. Amerikából egy magyar leány sikeréről hoz hírt a sajtó. Mintegy négy évvel ezelőtt kivándorolt Északamerikába *Kliment Mihály* békéscsabai gazdálkodó a családjával együtt. *Judit* nevű leánya, aki most huszéves, már iskolás korában kitűnő festő volt s Amerikában még inkább tökéletesítve művészetét, úgy, hogy egyike lett a legismertebb és legkeresettebb festőknek. Legutóbb több kiállítást rendezett, amelyekről a legnagyobb elismeréssel irt a sajtó.

A betegszoba levegője

még egészséges emberre is nyomasztóan hat. Sokszor a betegség természete megakadályozza a kellő szellőztetést. Minthogy a

Diana-sósborszesz

nagymennyiségű mentholl és könnyen illó alkatrészeket tartalmaz, ha néhány kanálnyi szétpermetezünk belőle a szobában, vagy az üveget nem dugaszoljuk be, a nehéz levegő megtisztul, üde és friss illat tölti be a betegszobát s a beteg is kéjjel szívja be a neki könnyebbéget okozó sósborszesz-párát.

OLVASÓINKHOZ!

Felkérjük azokat az igen tisztelt előfizetőinket, akiknek előfizetése 1928 november hó 15-én lejár, hogy a csatolt befizetési lapon az előfizetési díjakat beküldeni sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fennakadás álljon be.

ELŐFIZETÉSI DÍJAINK:

Egész évre	8 pengő
Félévre	4 pengő
Negyedévre	2 pengő

Mutatványszámokat levelezőlapkérésre ingyen küld a

„Vasárnap“ kiadóhivatala
(Budapest, VI. ker., Ó-utca 10.)

Halálra ítélték a rablógyilkos pesti cipészt. A budapesti büntetőtörvényszék most hozott ítéletet Urbán Sándor cipész bűnyében, aki május 10-én a Király-utca 70. szám alatt meggyilkolta Sallós Istvánné, született Gazda Julist, azután pedig kirabolta a lakást. Varsa Kálmán műépítész éppen akkor érkezett haza, amikor a gyilkos a szekrényeket ürítette ki és kiáltozására a segítségül jött emberek elfogták Urbán Sándort. A törvényszék bűnösnek mondotta ki Urbánt gyilkosság és rablás bűntettében és ezért *kötéláltali halálra ítélte*. Urbán a halálos ítélet ellen felebbezést jelentett be.

Kéregetett takarékkönyvvel a zsebében. Szombathely egyik népes utcáján engedély nélküli kolduláson érték Janzsó Ferenc ötvenkétéves embert, akinél a rendőrségen mintegy *harminc pengő készpénzt és kilencszáz pengőről szóló takarékkönyvet találtak*. Janzsó kijelentette, hogy a kilencszáz pengőt két év óta rakta félre. Inkább csak a kispolgároktól koldult, — mondotta — mert meggyőződött róla, hogy *azok jobb szívek, mint a módosabb polgárok*. A rendőrbíróság egy napra elzárásra ítélte a jómódu koldust.

Felborított a villamos egy autóbust. Budapesten, a Ferenc József-téren egy 8-as jelzésű villamoskocsi teljes erővel nekirohant a 15-ös jelzésű emeletes nagy autóbustkocsinak. Az autóbust oldalára borult, összes ablakai betörték és az óriási zuhanás után az utasok hangos jajveszékeléssel kiáltottak segítségért. A baleset helyére százával tódult a közönség, betörte az autóbust ablakait és a *megrémült utasokat az ablakon át húzta ki a kocsiból*. Az volt a szerencse, hogy az autóbuston csak tíz ember utazott, de azok közül is *csak ketten sérültek meg*.

Kiutasították Magyarországról egy német lap tudósítóját. A budapesti rendőrség kiutasította az ország területéről Heilig Brunót, a *Vossische Zeitung* budapesti tudósítóját. Heilig Brunó tudósításaiban a *legnagyobb rosszindulatot tanusította Magyarországgal szemben* és állandóan hamis híreket küldött lapjának, így legutóbb is az utcai tüntetéseket úgy tüntette fel, mintha pogromzavargások lennének Budapesten és egyebekben is a tényeknek meg nem felelő cikkeket irt rólunk.

Amikor a tolvaj visszalopja az eladott holmit. Kántor József egy bőrkereskedelmi vállalatnál volt tisztviselői alkalmazásban s a cégtől nagymennyiségű bőrt lopott el, amelyet Váradi Tibor és Lukács Ferenc nevű barátjainak a segítségével értékesített egy Tomisza István nevű cipésznél. Amikor a vállalat igazgatója rájött a lopásra, azzal fenyegette meg Kántort, hogy feljeli, ha *nem szerzi vissza a bőrt*. Kántor erre eselhez folyamodott. Két barátját rongyos ruhába öltöztette, karon ragadta őket s így állított be Tomiszához: „Detektív vagyok! Most fogtam el ezt a két tolvajt, akiktől maga átvette a lopott bőrt. Ha a lopott holmit nem adja azonnal vissza, magát is bekísérem orgazdaságért!” A cipész megijedt, átadta a bőrt, amelyet Kántor örömmel vitt vissza a gazdájának. Az ügy mégis a bíróság elé került, mely Kántort másfélévi, Váradi tizhónapi és Lukácsot félévi börtönre ítélte lopás bűntette miatt.

Felhívjuk olvasóink figyelmét lapunkban megjelent rádióhirdetésre.

Tanyai kirendeltséget és önálló gazdasági felügyelőséget állítottak fel Hódmezővásárhelyen. Mayer János földmivelésügyi miniszter Hódmezővásárhelyre a *tanyai kirendeltség vezetőjéül kinevezte Köllő I. Zoltán gazdasági felügyelőt, akit egyben az újból önállósított gazdasági felügyelőség vezetésével is megbízott*. Köllő I. Zoltán feladata lesz a Hódmezővásárhely környéki tanyai lakosság érdekeinek előmozdítása s azoknak az eszközöknek, módoknak a feltárása, amelyek alkalmasak a tanyai élet viszonyainak a rendezésére.

Ritka példa a munkaadó és alkalmazottak közötti együttérzésről. A mai küzdelmes és sulyos gazdasági viszonyok között igen ritkán történik meg az, hogy a munkaadót — annak minden előzetes tudta vagy kerülőn való kezdeményezése nélkül — az alkalmazottjai szeretetük és tiszteletük jeléül ünneplésbe részesítik. Ezen igen ritka esemény egyik példaképpen örömmel közölhetjük, hogy a hírneves Schunda V. József hangszergyár és hangszerüzlet, — amely cég a múlt évben ünnepelte nyolcvan éves fennállásának jubileumát, — jelenlegi tulajdonosát és vezetőjét Schunda Károlyt a közismert hangszerkészítő-mestert és kereskedelmi tanácsost, névnapja alkalmából, összes alkalmazottjai és munkásai benső családi jellegű ünneplésbe részesítettek. Ugyanis ez alkalommal a cégnél harminc éven át alkalmazott Gyurics András és huszonhárom éven át alkalmazott Rauhoffer Simon előmunkások, valamint Spinner Izsó, a cég főkönyvelője, tartalmas és szeretetteljes beszédekben az összes alkalmazottak nevében köszönték meg Schunda Károly főnöküknek, az összes alkalmazottakkal szemben mindenkor tanusított igazságos bánásmódját és szeretetteljes jóakarátát.

Nyolcvan legény megtámadott egy debreceni autót. Kellemetlen kalandja volt az elmúlt héten egy debreceni társaságnak, amely autóval indult hazafelé Budapestről Debrecenbe. Az autóban Balogh István debreceni földbirtokos és ismerősei ültek. Az autót Széll Gyula vezette. Amikor az autó *Ceglédbercel* községbe ért, egy szekér állotta útjukat. Hiába túlkölte, a szekér elállta az uttestet. Az összeütközés elkerülhetetlen volt, az autó felborította a szekert, amelyből a *három falusi ember, akik a szekérben ültek, belefordultak az árokba és az egyik a lábát törte*. A karambol hírére hetven-nyolcvan főnyi tömeg gyűlt egybe, amely fenyegetően viselkedett. Botokat vettek elő, majd ilyeneket kiáltottak: „Agyan kell ütni őket!” Az autó vezetője, Széll Gyula erre előrántotta revolverét és riasztó lövést adott le a levegőbe. Amikor fenyegetőbben léptek föl az emberek, ismét lőtt és a golyó egy falusi asszony testét furta át. Az eljárás az ügyben megindult.

Lelőtte a haragosát. Kulcsár János nagygyőrői gazda a minap éjjel tért haza feleségével és két ismerősével a szőlőhegyről. Az ut egyik kanyarulatánál lövés dördült el és Kulcsár eszméletlenül esett össze, majd rövidesen kiszenvedett. A csendőrség megállapította, hogy a gyilkosságot *Egyed Albert* követte el, *akire egy perben Kulcsár kedvezőtlen vallomást tett*. Egyed Albertet letartóztatták.

Kétszer egymásután az autó elé ugrott. A budapesti Kerepesi-ut 81. számú ház előtt Krammerstetter József harminchétféves gyárimunkás egy autótaxi elé vetette magát. Az autó vezetője, vitéz Ghyczy József soffit még idejében le tudta fékezni a kocsit, úgy, hogy Krammerstetter csak jelentéktelen sérülést szenvedett. Az őrszemes rendőr éppen igazoltatta az életunt munkást, aki hangoztatta, hogy nem mond le öngyilkossági szándékáról, amikor örült gyorsasággal közeledett egy másik autó. A rendőr „állj”-t intett, az autó azonban nem állt meg és a rendőrt is majdnem elütötte. Krammerstetter felhasználta az újabb alkalmat s *hirtelen a száguldó autó elé ugrott, amely fejét teljesen összezúzta s mindkét lábát eltörte*. Az autó még ezután sem állott meg, csak úgy, hogy a rendőr Ghyczy autóján vette üldözőbe. A gázoló soffit, *Rákóci József*, teljesen részeg volt. Előállították a főkapitányságra, ahol megindítják ellene az eljárást. *Krammerstettert haldokolva szállították a kórházba*.

—Műkedvelőknek—

szimulodásra, szüreti mulatságra, felvonulásokra, farsangi mulatságokra korhú jelmezeket ajánlok. **Rácz Dezső**, jelmezkiadó
Budapest, VII., Wesselényi-u. 2. VII., Izabella-u. 27/a. Tel.: József 445-33

Hol kapható mezőgazdasági munka ?

Az Országos Gazdasági Munkaközvetítő Iroda (M. kir. földművelésügyi minisztérium, Budapest, V., Kossuth Lajos-tér 11. sz., II. em. 207.) közlése szerint a következők keresnek mezőgazdasági munkást:

Munkáscsapatot:

Hacker Lipót gazdasága (Magyaralmás, u. p. Moha, Fejér vm.) 40 summást, tengeri-, burgonyabetakarításhoz, élelmezés mellett, bér megegyezés szerint. — **Gláser Aladár dr.** gazdasága (Lenti, Zalavm.) 16 I. oszt. és 34 II. oszt. munkást cukorrépa- és cikóriaszedéshez, élelmezés és holdszám szerinti bérre. — **Braun bér gazdasága** (Bicske, telefon: 24., Fejér vm.) 150 munkást cukorrépaszedéshez, 100 holdra. Bér kat. holdanként 32 pengő, heti élelmezés: 7 kg. kenyér, 1 kg. szalonna, 5 kg. burgonya, 0,5 kg. só.

Egyeseket:

Özv. Wüsztner Henrikné (Alsógöd, Pest vm.) kert rendezéséhez megfelelő szakembert. — **Kárpáti Sándor** (Pesthidegkut, Váry-villa) egy nőtlen kertmunkást konyhakert és gyümölcsös-höz, ki házkörüli munkákat és állatok gondozását is végzi. El-látást kap és havi 40 pengőt.

TANÁCSADÓ

Kérdés: Gazdasági iskolát végeztem, mivel a gazdaságban elhelyezkedni nem tudok, tejsarnokot szeretnék nyitni. Az előképzettségem megvan, csak bizonyítványom nincsen róla. Nyithatok-e tejsarnokot? (K. K., Halimba.) — **Felelet:** Ha a gyakorlati képzettsége megvan, úgy kérhet engedélyt s ha másnak nincsen a faluban kistejgyűjtő bizonyítványa, valószínű, hogy megkapja.

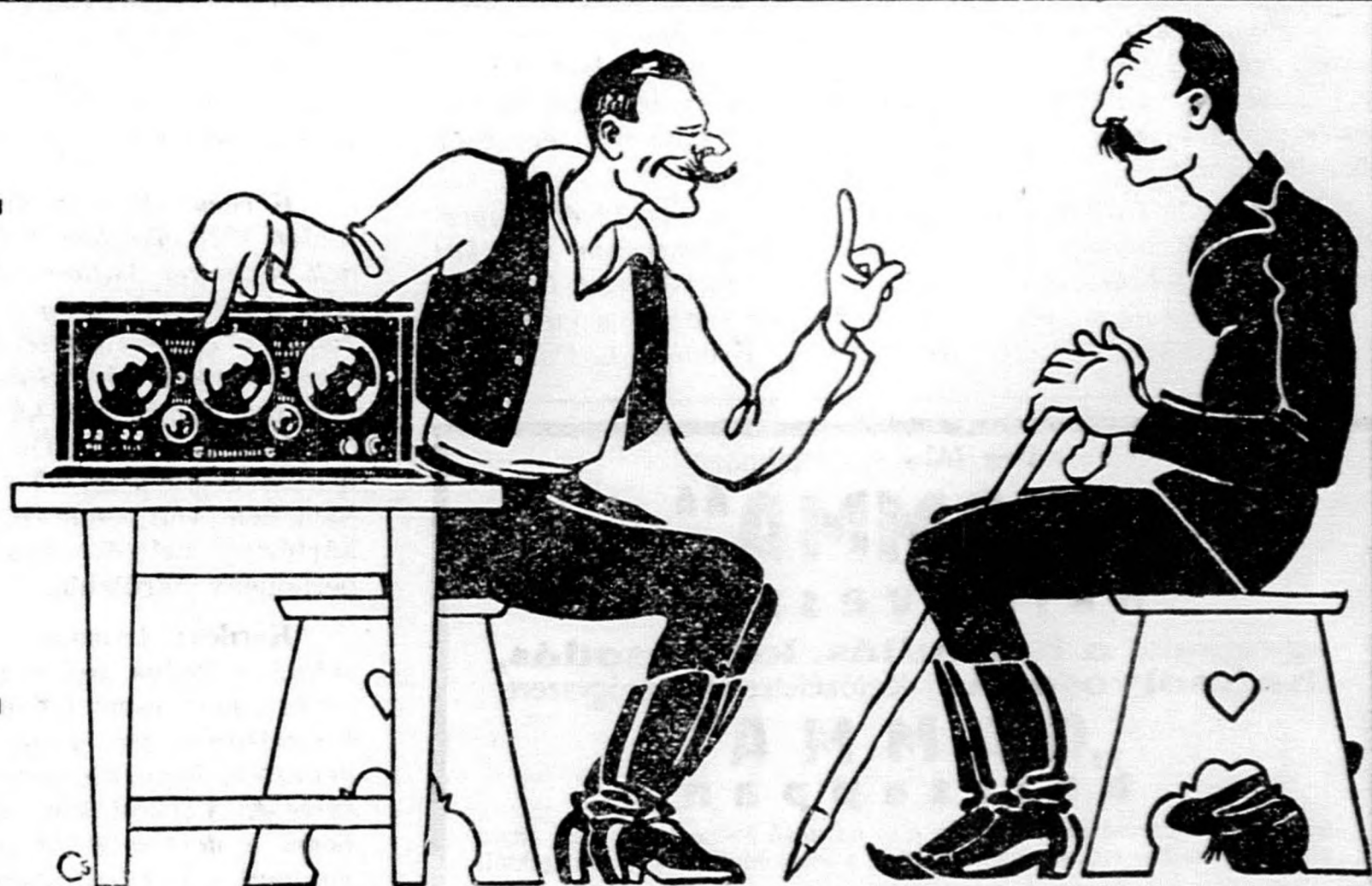
Kérdés: 1. Örökölhető-e a hadikölcsön-kötvény? 2. Mikor kezdik meg a kölcsönkötvények kifizetését? (T. J., Kondó.) — **Felelet:** 1. Igen. 2. Az ötezer koronán felüli kötvények összeírását már megkezdték, november 30-ig kell jelentkeznie. A sírfelírások miatt forduljon az említett napilap szerkesztőségéhez: Budapest, VIII., József-körút 5. szám.

Kérdés: 1. Fiam huszonkétéves és öt elemet végzett. Sze-

retném a pénzügyőrséghez beadni, hogyan volna ez lehetséges? 2. Nyugdíjképes állás-e a pénzügyőrség? 3. Két tehenem után 59 pengő adót vetettek ki, tulmagasnak tartom, mit tegyek? 4. Hány kilométer egy mér föld? 5. Hol lehet kapni „Hatvani nemesített gabona“-árjegyzéket? (T. J., Kiskunfélegyháza.) — **Felelet:** 1. Jelenleg négy középiskolát végzett egyéneket vesznek fel a pénzügyőrséghez. A felvétel Budapesten augusztus és december hónap végén történik. A kérvényt a m. kir. pénzügyőrségi biztossághoz adja be, Budapest, VIII., Fiumei-ut 8. 3. Feleltesse meg a pénzügyigazgatóságnál. 4. 1,7 kilométer. 5. A Hatvani vetőmagnemesítő rt. igazgatóságánál, Hatvan.

Kérdés: 1. Ez év februárjában egy mindenest fogadtam, akit főként pásztorszolgálatra alkalmaztam. A fiut egy alkalommal apja hazakérette és ekkor megfázott; kit terhel az orvosi költség, engem, vagy a gyermek édesapját? 2. A jövőben ismét akarok cselédet fogadni. Hogyan szerződtessem, hogy megbetegedése esetén ne kelljen az orvosi költséget fizetnem? 3. Van egy vagon buzám, hol raktározhatnám el addig, míg megfelelő módon értékesíthetem? 4. Hol lehet Budapesten nyulat és foglyot értékesíteni? 5. Hogyan kell készíteni az ementáli sajtot és hol lehet a közölt hírlapi árban értékesíteni? 6. Hogyan kell a földadót kiszámítani? 7. Milyen megszólítás illeti levélben a „Vasárnap“ szerkesztőségét? 8. Hogyan kell megszólítani egy hivatalnokot? (Sz. M., Jászberény.) — **Felelet:** 1—2. Az 1900. évi XVI. t.-c. 8. §-a értelmében minden munkaadó (tehát gazda is) köteles a szolgálatában álló minden egyes gazdasági (külső) cselédjét az orsz. gazdasági munkás- és cselédsegélypénztárban biztosítani. (Ez azonban csak „balesetre“ vonatkozik.) A cseléd megbetegedésére vonatkozólag az 1898. évi XI. t.-c. intézkedik. Ha az Ön esetében a levélben irtak a valóságnak megfelelnek és az abban felhozott körülményeket tanuvallomásokkal alátámasztani is tudja, akkor: ha a betegséget nyilvánvalóan a cseléd hibája okozta, úgy a felmerült költségeket a cseléd, illetve annak hozzátartozója (jelen esetben a szülő) tartozik viselni. Ha jövőre is ily éves cselédet akar felfogadni, nem kell a megbetegedésre vonatkozóan külön kikötéseket tenni, mert a törvény tételesen intézkedik erről. 3. Forduljon a Futurához, Budapest, IV. kerület, Bécsi-utca 2. szám. 4. A nagycsarnok egyes árusai vásárolnak vadat. 5. Olvassa el Éltető J.: Sajtkészítés című könyvét, amely kiadóhivatalunkban 3,20 pengőért kapható. 6. A kataszteri jövedelem aranykorona értékét pengőre kell átszámítani és ennek kell a 25 százalékát venni. Tehát a számításához előbb tudnia kell a kataszteri tiszta jövedelem értékét. 7. A mi megszólításunk levélben „Tekintetes Szerkesztőség“, vagy Kiadóhivatal. A 32 fillér válaszbélyeget azért kell beküldeni, mert ebből 16 fillér esik a válaszlevél bélyegköltségére és 16 fillér levélpapír, boríték és

Bátyám!
Csak
ez a jó
rádió!

Kérjen
mindenütt

Telefongyár R.-T., Budapest
gyártmányu rádiókészüléket

egyéb készíadásra (írógépen írás). Ha valamely hivatalba lép s a hivatal főnökével áll szemben, akkor mindig a hivatalt viselő egyén tisztsége az illő megszólítás, pl.: Jegyző ur! Bíró ur! stb.

Kérdés: 1915-ben indított perem megszűnt. Igaz-e, hogy miután 1928 október 1-ig a pert nem indítottam újra, igényem elévült? (K. J., Pitvaros.) — **Felelet:** Valamilyen magánjogi igény a fennálló jogszabályok értelmében általában 32 év alatt évül el. Ezen elévülési idő alól kivételt tesz az 1928. évi XII. törvények, amely bizonyos követelések felértékelésére záros határidőket szab. Ily záros határidő alá esik az öröklési igényen alapuló követelés felértékelése iránt indított per is, amelynek határideje 1928 október 1-én járt le.

Kérdés: 1. Hogyan szokták értékesíteni a költők a verseiket? 2. Fizetnek-e a napilapok valamit a megjelenő versekért vagy pedig a szerző fizet azért, hogy verse megjelenjen? (N. J., Dévaványa.) — **Felelet:** 1. Vagy saját költségükön kinyomatják, vagy pedig valamelyik kiadó cég útján jelentetik meg könyv alakban. A kiadó azután egy bizonyos kikötött összeget fizet a versekért. 2. Ha a vers minden tekintetben kifogástalan, akkor a napilap megvásárolja a költőtől a vers kiadási jogát. Ha a vers rossz, akkor hiába fizetne az író, úgy sem jelenhet meg.

Kérdés: 1. Tizenkilenc éves vagyok, kaphatok-e Kanadába utlevél? 2. Huszonnégy éves legényember kivándorolhat-e Kanadába az anyja engedelmével nélkül? (Ifj. R. J., Debréte.) — **Felelet:** 1. Kaphat, ha szülői beleegyeznek elutazásába. 2. Ha betöltötte a huszonnégy évet, akkor nagykorú és így semmiféle beleegyezés nem szükséges az utlevél váltásához. Az újságok címét nem hely hiányában nem közölhetjük, de miután több mint száz különféle hírlap, folyóirat és szemle jelenik meg a fővárosban, ezek címeinek közlésére nem vállalkozhatunk.

Kérdés: Melyik faiskolában kaphatok fa- és szőlőcsemetét? (Békéscsaba 8981.) — **Felelet:** Tessék, ránk való hivatkozással, az Ungváry László rt. faiskolához (Cegléd) fordulni.

Kérdés: 1. Nagybátyám Bécsben halt el, birtokát rokonaira hagyta, hogyan lehetne irataihoz hozzájutni? 2. Megkezdődött-e már a balatonfüredi mezőgazdasági polgári iskola tanítása? 3. Hol lehet ingyen traktorkezelői tanfolyamot végezni? (Ifj. E. Gy., Felsőszilvágy.) — **Felelet:** 1. Forduljon kérésével a bécsi magyar követséghez. Levelében írja meg a pontos tényállást: hol született, hol lakott, mivel foglalkozott a nagybátyja stb. A bécsi magyar követség címe: Königlich Ungarische Gesandtschaft. Wien, I., Bankgasse 4—6. 2. Tudomásunk szerint még október hó folyamán. 3. Ingyenes tanfolyam jelenleg nincsen, ha lesz, úgy a „Vasárnap” közli a tanfolyam helyét és idejét.

Kérdés: Hová számítják a segélyezésben az ötezerkoronás hadikölcsönt; az ötezer koronán aluli vagy pedig az ötezer koronán felüli jegyzéshez? (M. I., Miháld.) — **Felelet:** Az ötezer koronás hadikölcsönkötvényeket a segélyezett kötvényekhez számítják, vagyis az ötezer koronánál nagyobb jegyzések közé sorozzák.

Kérdés: 1. Örökbe szeretnék fogadni egy 11—12 éves gyermeket, melyik menhelyről kaphatok? 2. Lánytestvérem már hat évvel ezelőtt felutazott Pestre. Egyszer küldött levelet falunkba s azóta sem adott magáról életjelt, hogyan tudhatom meg, hogy él-e és hol lakik? (P. M., Kömlöd.) — **Felelet:** 1. Forduljon

a Gyermekvédő Liga elnökségéhez, Budapest, VII., Wesselényi-utca 6. szám. 2. Érdeklődjék a m. kir. államrendőrség budapesti bejelentő hivatalánál. Az érdeklődéséhez mellékeljen 56 fillér értékű bélyeget. A bejelentő hivatal: Budapest, V., Ferenc József-tér 7. szám alatt van.

Kérdés: 1. Ugy érzem, hogy festőtehetségem van, hol tanulhatok, hogy kifejlesszem a tehetségemet? 2. Milyen festőiskola van Budapesten? 3. Mi volt Benedek Péter festő apja? 4. Szarvasmarháinkat már több esztendeje nem legeltetjük és az idej takarmányhiány miatt kibéreltünk legeltetésre egy olyan rétet, ahol a csordás egyáltalán nem legeltethet. Most az előjáróság legelőadót követel, jogos-e a követelés? 5. Mikor kell a rétre elszórni a műtrágyát? (Egy olvasó.) — **Felelet:** 1.—2. Ha tehetsége van, akkor bármelyik festőiskolába felveszik. Ha négy polgári iskolát végzett, úgy kérheti felvételt a Székesfővárosi Iparrajziskolába (IX., Török Pál-utca 2.), vagy az Országos Iparművészeti Iskolába (IX., Kinizsi-utca). Magániskolákban semmiféle iskolai előképzést nem kívánnak. Budapesten több magániskola van, ilyenek: Csabai Ékes magániskolája V., Váci-ut 17., Podolini Volkmann festőiskolája V., Falk Miksa-utca 7., Múteremház I., Kelenhegyi-ut 12—14. Az iparművészeti iskola szokott olcsó esti tanfolyamokat rendezni, ezeken is sokat tanulhat. Festőművészeket és rajztanárokat képez az Országos m. kir. Képzőművészeti Főiskola, Budapest, VI., Andrássy-ut 71. sz., 3. Kőműves; Benedek Péter napszámos volt, azután gyári munkás. Benedek Péter azért megy külföldre, hogy megmutassa művészetét az idegen nemzetek előtt és eladja képeit. 4. Ha a járási gazdasági felügyelő jóváhagyásával történt a legelőbérlet és az adót méltánytalanul találják, úgy felebbezzék meg. 5. Tavasszal szórjon el katasztrális holdanként 100 kg. mérszénitrogént, majd nyolc nap múlva 150 kg. szuperfoszfátot.

Kérdés: Mennyi ebadót kell fizetnem egy házörző eb után? (K. I., Keresztespüspöki.) — **Felelet:** Az ebadót vármegyei szabályrendelet állapítja meg s így vármegyénként különböző lehet. Legjobb, ha a község házában elkéri betekintésre a vonatkozó szabályrendeletet.

Kérdés: Anyám 1922-ben meghalt. Apám az anyai részt kiadta, a közös szerzeményből azonban semmit sem adott. Most követelem a közös szerzeményből az anyai részt, de apám nem akarja kiadni, mit tehetek, hogy megkapjam? (8520. sz. előfizető.) — **Felelet:** Amíg apja életben van s közszerzeményből még nem követelhet, csak esetleg kérhet.

Kérdés: Örököltünk egy házat, most el akarjuk adni, azonban a házra már régen betáblázás történt egy magánszemély javára, ki már elhalt. A nyugta elkallódott, de szívesen kifizetnénk megegyezés, azonban az örökösök közül az egyik ismeretlen helyen tartózkodik, a többi örökösök e nélkül pedig sem törlési engedélyt nem adnak, sem pénzt el nem fogadnak, mit csináljak, hogy a házat tehermentesítsem, mert enélkül eladni nem tudom? (P. K., Kunbaja.) — **Felelet:** A bekebelezett összeget bírói letétbe kell helyezni.

Kérdés: Haszombérbe vettem 50 katasztrális hold szántóföldet 1928 október 1-től kezdve. Az előttem volt haszombérőnek még két katasztrális hold lucernája 2000 négyszögöl heréje és 400 négyszögöl gyepe maradt, ez azonban már szántó volt. Én ezeket a földeket szeptember 15-én kiszántottam. Tartozom-e ezért kártérítéssel? (G. P., I. ker. 71. sz. előfizető.) — **Felelet:** Feltétlenül kártérítéssel tartozik és pedig azért, mert előadása szerint is Ön csak 1928 október 1-től kezdve haszombérite a földeket. Tehát szeptemberben, amikor még bérleti joga nem volt, nem volt joga a fenti területeket felszántani. A kártérítés mértéke attól függ, vajjon mennyi termény volt a bérlemény területén.

Kérdés: Apósom a birtokát eladta fiának. Halála után pereltük a reánk eső részt, amely perben kiegyeztünk. Ebben a perben nem esett szó az anyai részről. Később az anyai rész tárgyában is per indult meg és e perben az alperesek azzal védekeztek, hogy kiegyeztünk, pedig az anyai részről említés nem történt. A pécsi kir. törvényszék bizonyítást rendelt el és alperes a perben saját fiára mint tanura hivatkozott. Kötelesek vagyunk-e a közeli rokon tanuskodását elfogadni? (P. S., Bátmonostor.) — **Felelet:** A peres felek bármelyike hivatkozhatik tanukra és a bíróság a bizonyítást elrendelő végzésben dönt arról, hogy mily tanukat hallgat ki. Senkit nem lehet elzárni attól, hogy tanukra ne hivatkozzék, azonban a közeli rokon tanuvallomását a bíróság mérlegeli.

A Friedler-féle szabadalmazott

„GAMMA”
hajnövesztő

egyszersmind a hajhullás, korpásodás,
hajmolyosodás legtokéletesebb gyógyszere.

„GAMMA”
hajszappan

teljesen feleslegessé teszi minden más hajmosó használatát, mert általa a fej és a hajbőr teljesen megszabadul a felrakódott idegen anyagoktól.

Orvosilag kipróbálva és ajánlva.

Kapható mindenütt
FRIEDLER-LABORATORIUM

Budapest, VII. kerület, Murányi-utca 46. szám. Telefon: József 464—71

REJTVÉNYEK

1. Pontrejtvény.

. o . o . ó

(Beküldte Dobó Lajos Öttömösről.)

2. Szórejtvény.

L T szamorodni
(é=á)

(Beküldte Kálmán János Hajduszentmihályról.)

3. Betű- és szórejtvény.

E vős vős nem rossz zs F ó ó
vős vős (p=b)

(Beküldte Farkas Károly Kiskundorozsmáról.)

4. Szórejtvény.

Nak	Nak	Kell	Kell
Nak	Nak	Kell	Kell
Nak	Nak	Kell	Kell
Nak	Nak	Kell	Kell

(Beküldte Szücs János Perekedről.)

5. Pontrejtvény.

V . l . m . k . r . g y . . e . e . . e . a . i . á . o .

(Beküldte Sebők István Szentotonyráról.)

6. Versesrejtvény.

Két tag együtt a meleg
Délvidéknek nemes fája.
Nálunk is akad, de itt
Nincs gyümölcse, nincs vi-
rágja.

(Beküldte Tóth Sándorné Kunmadarásról.)

7. Szórejtvény.

ség ség

(Beküldte Gránitz Péter Peregről.)

8. Betű- és szórejtvény.

Paripa víz itt (-f)

(Beküldte ifj. Komjáti András Gyöngyöshalásztól.)

9. Betű- és szórejtvény.

Kerék kerék os lobogó
szoknya

(Beküldte Engárt Mihály Fegyvernekről.)

10. Szórejtvény.

Te fém

(Beküldte Farkas Pál Putnokról.)

11. Szórejtvény.

rét Ural S

(Beküldte Boda István Törökszentmiklósról.)

12. Szórejtvény.

Veszteség poszt öm
(ó=ö)

(Beküldte Tóka Mihály Berkesdről.)

13. Betű- és szórejtvény.

HO I here (-e) mázsál E
(é=e)
pej (ó o) 'D

(Beküldte László József Putnokról.)

14. Betűrejtvény.

A P
K (á=a)

(Beküldte Pór Vince Patról.)

15. Betű- és szórejtvény.

R I I A
I I

(Beküldte ifj. Borsos István Szigetszentmiklós.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a 49ik számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények megfejtését tíz napon belül okvetlenül juttassák hozzánk, mert az elkésve érkező megfejtők neveit nincs módunkban közölni.

A 43-ik számban közölt rejtvények:

1. Talány: Se kenyér, se fa, se tegnap, se holnap, se öreg, se apró, elvitte a Patkó! 2. Keresztrejtvény: Vízszintes sorok: 1. Kő. 3. Én. 4. Eb. 6. Lá. 7. Rév. 9. Eső. 13. Versengés. 16. Sir. 19. Du. 20. Pá. 21. Ut. 23. Tá. 24. Kór. 25. Dák. Függőleges sorok: 2. Őr. 3. Év. 5. Be. 6. Lő. 8. Ének. 10. Svéd. 11. Is. 12. In. 14. Évi. 15. Üdv. 16. Sár. 17. Rud. 18. Vár. 20. Pó. 22. Tá. — 3. Verspontrejtvény: Kiket szeretsz, s akik szeretnek, Ha bánatnak, ha megsebeznek, Ne haragudj rájuk sokáig! De öntsd ki szived, s ha letörled A fájdalom kiesordult könnyeit, Bocsáss meg! Hidd, enyhedre válik. — 4. Pontrejtvény: Örökös öröm. 5. Szórejtvény: Fogalmazó. 6. Névrejtvény: Arany János. 7. Verses talány: Ősz, szó. 8. Szórejtvény: Erős várunk az Isten. 9. Szórejtvény: Vándor-dijak. 10. Betű- és szórejtvény: Erény utja leginkább tövises. 11. Szórejtvény: Agglegény. 12. Pontrejtvény: Tankönyv. 13. Szórejtvény: Gomba. 14. Szórejtvény: Tűzifeeskendő. 15. Verserejtvény: Borbála. 16. Szórejtvény: Korkülönbség.

Helyesen megfejtették: Ifj. Bordás Antal, Török Ferenc, Timár Gergely, Zilahy Juliska, Gere Ferencné, Kálmán János, Pogány János, ifj. Horváth József, Nagy Juliska, Gachal Annuska, Paukovits Emília, Tóth Ilonka, Brücher József, Kozák László, Orosz János, Szerdahelyi István, Péter János, Soós Ferenc, Kiss Péter, Kelevézi Jenő, Nagy Károly, Hatvani Pál, Hajdu Árpád, Korniss József, Szabellédi Alajos, Kotroczó Béla, Szépvizi István, Heteés Kálmán, Bencze Emil, Bősze Károly, Oláh Kiss Géza, Fedémesi H. Jolán, Kovács Béla, Joó György, Bordás Antal, Lipták Ferenc, Németh Gyula.

Jutalomkönyvt nyertek: Joó György Esztergom, Szabellédi Alajos Pécs, Hajdu Árpád Kiskunlacháza, Hatvani Pál Sopronkövesd és Bencze Emil Diósgyőr.

A 44-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával jövő héten közöljük.

Hosszulejáratu törlesztéses kölcsönöket

folyósítatunk 35 évre legalacsonyabb kamat, 100 százalékos kifizetés mellett. A kölcsön stornódij nélkül bármikor visszafizethető. Kamat- és tőketörlesztés félévenként utólag fizetendő. Bekebelezés bélyeg és- illetékmentes.

Költségelőleget nem fogadunk el.

Mezőgazdasági Hitelforgalmi Vállalat

Budapest, V., Lipót-körut 10 (Tulajdonosok: Okányi és Irmeler okleveles gazdák)
Kölcsön budapesti és pestkörnyéki házakra. Beküldendő iratok: hiteles telekkönyvi kivonat és hiteles kataszteri birtokiv. Tanácsot adunk minden gazdasági vonatkozású ügyben.

A LEVEGŐ KIRÁLYA.

REGÉNY. IRTA: TURCHÁNYI ISTVÁN.

(25. folytatás.)

Pillanatra elhalgatott, mert a Wilkinson válla felett piciny fekete pontot pillantott meg az ég azur boltozatán.

— Az „Eagle“! — dobbant meg a szive s egész lényét nyugalom és határozottság szállta meg. Mint az ugrásra készülő párduc, minden idegszálát megfeszítette. Félszemmel Wilkinsont figyelte, félszemmel pedig az ég kék kárpitján sötétlő pontot követte s közben felmérte a távolságot.

— Két-három perc alatt a fejünk fölött lehet a gép, — gondolta magában — két-három percig tehát tartani kell magunkat.

Csak a meglepetés első pillanataira várt. Ugy számított, hogy a repülőgép megpillantása riadalmat idéz elő a banditák között s az ijedség eltereli a figyelmüket a két fogolyleány és a „jövvény“ felől. Most már csak Wilkinsont kell szóval tartani, hogy a kellő pillanatban a kezeügyében legyen.

Olyasmit akart mondani neki, hogy az uri bandita kénytelen legyen válaszolni s nagy és heves vitába elegyedjék vele.

— Te nem rég lehetsz itt, — vetette feléje, — mindig fegyverét vizsgálgatva, — a képeden nem nagyon látszik a vadon levegője.

Wilkinsont kellemetlenül érintette ez a megjegyzés.

— Semmi közöd hozzá, — dörmögte gorombán.

— Kényes vagy . . . Ez is azt bizonyítja, hogy igazam van. Hajh, — sóhajtott fel — az én bandámban nem türtük meg az olyan fickókat, amilyen te vagy . . .

Ebben a pillanatban lövés, majd elnyújtott kiáltás hallatszott. Semmi kétség, az őrszemek megpillantották a közeledő repülőgépet.

Haig felugrott a fa mellől. Hogy elterelje Wilkinson gyanuját, a fegyverét a füben hagyta. Csak a revolvere volt vele, a revolvere, amelyben a füstöt fejlesztő töltés volt.

Ugy tett, mintha az erdőszéle felé sietne. Ártatlan képpel ment el Wilkinson mellett s amikor már egy lépéssel maga mögött hagyta, az ökölbesorított balkezével villámgyors lendülettel hátra sujtott.

Az ökle éppen állkapcsoson találta a banditát, aki úgy rogyott össze hang nélkül, mintha villám sujtotta volna. Haig most hirtelen megváltozott. A nyugodt, lassu mozdulatu Bill Savageből ismét a villámgyors mozdulatu rendőrfőnök lett. Megfordult s egyetlen ugrással rávetete magát a földön élettelenül heverő Wilkinsonra. Pillanatok alatt megkötötte kezét, lábát, a száját pedig be-

tömte, hogy ha magához tér ájulásából, ne kiálthasson. Azután felkapta az élettelen testet és hatalmas ugrásokkal a bozótba vitte.

Amikor visszakerült a tisztásra, nagyot fujt. Felkapta puskáját és a két leányhoz rohant, akik elszorult szívvel, de ujjongó örömmel figyelték gyors és remek munkáját.

— Gyorsan, gyorsan, a sűrűbe, — kiáltott rájuk halkan.

Megragadta a karjukat és a bokrok közé vonszolta őket.

— Maradjanak itt! . . . Igyekezzenek úgy elrejtőzni, hogy senki se találhassa meg rejteküket. Ne mozduljanak, bármi történik is. . .

Látta a két leány hálát sugárzó tekintetét és biztatólag intett nekik:

— Bátorság, bátorság . . .

S kirohant a sűrűből.

Látta, hogy a banditák valamennyien az erdő szélén gyűltek össze és égre meredt szemmel figyelik az Eaglet, mely már csaknem a fejük felett volt

Haig arra várt, hogy a lövöldözés megkezdődjék. Számított arra, hogy a banditák nem lesznek óvatosak és ahelyett, hogy a fák lombjai alatt meghúzódva elrejtőznének a gépmadár elöl, — sortüzet intéznek feléje.

Valóban úgy is volt. A hiénafejű indította meg a tüzelést. A következő pillanatban fülsüketítő ropogás verte fel az erdő csöndjét. Haig meghúzódott egy széles törzsű fa mögött és revolverét kilötte a magasba.

Sűrű fekete füstcsík vágódott a kék ég felé. Ezt lehetetlen volt észre nem venni, ha szemük volt a gépmadár on ülőknek.

Haig néhány ugrással távolabb osont. A szive hevesen dobogott. Ezekben a pillanatokban dől el, hogy sikerül-e a haditerve? Észrevették-e a magasban az utbagazító jelt s segítségére siet-e az Eagle.

Kiáltani szeretett volna örömeiben, mert a repülőgép megbillent s oldalt kanyarodott.

— Észrevettek hát! — ujjongott hangtalanul Haig.

Az „Eagle“ széles kört irt le a feje fölött. A következő pillanatban földetrazó robbanás hallatszott. Mintha összeomlott volna a világ, zengett-csattogott a mindenség, megrezdültek az ágak s a fák közül sűrű fekete füstfelhő gomolygott a magasba.

— Az első bomba, — mormolta Haig s megtörülte ve-rejtekéző homlokát.

S jött a második, a harmadik félelmetes üzenet a magasból, a felséges nyugalommal keringő Eagleről. Valóban olyan volt a napsugárban csillogó testü gépmadár, mint egy hatalmas sas, a levegő királya. . .

Zengett, csattogott, bömbölt és üvöltött az erdő. Fekete, fojtó füst terjengett a fák között, lassu hőmpölygésel szállva a magasba, ágak recsegtek, fatörzsek döltek ki iszonyu ropogással és ebben a pokoli zajban Haig pipára gyujtott és hátát egy fatörzsnek vetve puskájával egymásután vette célba a rémulden ide-oda futkározó banditákat.

Vérző sebesültek hevertek a földön s a magasból egyre hullottak a halált osztó csomagok. És egyszerre iszonyu üvöltés verte fel az erdőt. A banditák menekültek. Tönkre silányított, véres alakok törték keresztül magukat a tuskés bozót on, szemükben rémullet és iszonyat lángolt . . .

Haig csak egy emberre várt: a vezérre. A hiénafejűt kereste szeme, azzal ő akart megküzdeni.

(Folytatjuk.)

MAGYAR EMBER

magyar cégtől vásárol

minden hangszert,

melyet a legfinomabb minőségben és legolcsóbb árban

REMÉNYI MIHÁLY

hangszertelepe szállít.

Bpest, VI 29. Király-u. 58.

Kérje most megjelent új árjegyzékemet.

VÁSÁROK JEGYZÉKE

November 11-én, vasárnap.

Állat- és kirakodóvásár: Abádszalók, Jászkisér, Kiskunmajsza, Kunszentmárton, Szabadszállás, Tótszentmárton. — **Ló- és kirakodóvásár:** Budapest. — **Kirakodóvásár:** Gyoma.

November 12-én, hétfőn.

Állat- és kirakodóvásár: Bükkösd, Csorna, Györszentmárton, Gyulakeszi, Halászi (sertésvásár bizonytalan), Kápolna, Kocsér, Körmend, Magyarkeszi (sertésvásár bizonytalan), Mohács, Mór (sertésvásár bizonytalan), Mosonszentjános, Nagyatád (sertésvásár bizonytalan), Nagyszakácsi, Romhány, Sárosd, Szigetvár (sertésvásár bizonytalan), Tarcal, Tiszacsege, Toponár (sertésvásár bizonytalan), Tápiószentmárton, Várpalota (sertésvásár bizonytalan), Zalaszentgrót (sertésvásár bizonytalan). — **Állatvásár:** Solt. — **Ló- és kirakodóvásár:** Budapest. — **Sertés- és kirakodóvásár:** Ózd.

November 13-án, kedden.

Állat- és kirakodóvásár: Bátaszék, Kölesd, Szikszó. — **Sertés- és kirakodóvásár:** Borsódnádasd. — **Kirakodóvásár:** Solt, Budapest.

November 14-én, szerdán.

Állat- és kirakodóvásár: Ajka, Földes, Hegyfalva, Kiskunhalas, Mány. — **Ló- és marhavásár:** Bajna. — **Kirakodóvásár:** Budapest.

November 15-én, csütörtökön.

Állat- és kirakodóvásár: Jánosháza (sertésvásár bizonytalan), Keszthely, Kisbér (sertésvásár bizonytalan), Nyírbátor, Püspökladány. — **Állatvásár:** Lőrinci. — **Ló- és kirakodóvásár:** Hajdudorog. — **Marha- és kirakodóvásár:** Pölöske. — **Kirakodóvásár:** Bajna, Budapest, Kiskunhalas.

November 16-án, pénteken.

Állat- és kirakodóvásár: Aszód, Csenger. — **Kirakodóvásár:** Budapest, Lőrinci.

November 17-én, szombaton.

Állat- és kirakodóvásár: Cibakháza, Endrőd. — **Állatvásár:** Makó, Szegvár. — **Kirakodóvásár:** Budapest.

TRÉFÁK

Elszólta magát.

Vendég: Pincér, hozzon egy fél sült csirkét, ha friss és nem tegnapi.

Pincér: Oh kérem, egészen friss, hiszen most fogjuk csak levágni.

A szomszédos asztalnál ülő vendég megszólal:

— Pincér! Nekem hozza a másik felét!

Pincér: Igazán sajnálom, de már csak ez az egy fél kapható.

(Beküldte ifj. Nyitrai János és Juliska Jászapátiból.)

Vasuti szerencsétlenség.

Egyik ur: Mondja kérem, élt át valaha vasuti szerencsétlenséget?

Másik ur: Hogyne! Amikor az alagutban más nőt találtam megcsókolni, mint akit szerettem volna.

(Beküldte Kálmán János Hajduszoboszlóról.)

Megfelelt.

Feleség: Ha este hazajössz a korcsmából, már rendesen hajnal van.

Férj: Ha pedig te reggel felkelsz, akkor már rendesen de-let harangoznak.

(Beküldte Papp Lajos Kiskörpádról.)

Udvarias.

Az ur: Kezét esókolom, nagyságos asszonyom, maga igazán minden nap szebb lesz.

Az asszony: Nono. Maga egy kicsit tuloz.

Az ur: Hát mondjuk, minden második nap.

(Beküldte Győrey Ferenc Cserszegtomajról.)

Vidéki szállodában.

A vidéki szállóban megszáll egy utazó.

— Na, hogy aludt? — kérdi másnap a szállodás.

— Köszönöm, én csak aludtam volna, de azok az átkozott poloskák egész éjjel le nem hunyták a szemüket.

(Beküldte Oborni Dénes Cserháthalápról.)

Gyermekszáj.

A kis gyermek kérdi:

— Anyukám, Ádám és Éva korában is voltak már molyok?

— Igen.

— És Ádám és Éva ruhátlanok voltak?

— Igen.

— Hát akkor mit ettek a molyok?

(Beküldte Szabó Mariska Nógrádpalotáról.)

Orvosi vélemény.

— Tanár ur, úgy érzem, valami föl és le szaladgál a gyomromban!

— Nem nyelt le egy liftet talán?

(Beküldte Szabó István Nógrádpoltáról.)

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak november hó 4-én.)

Gabonatözsde. Készárúpiac: Buza tiszavidéki 77 kg-os 25.25—25.40, 78 kg-os 25.50—25.65, 79 kg-os 25.75—25.85, 80 kg-os 25.90—26.00, felsőtiszai 77 kg-os 25.20—25.35, 78 kg-os 25.45—25.60, 79 kg-os 25.70—25.80, 80 kg-os 25.80—25.90, fejmegyei, bácskai, dunántuli és pestvidéki 77 kg-os 25.10—25.25, 78 kg-os 25.35—25.50, 79 kg-os 25.60—25.70, 80 kg-os 25.70—25.80 pengő métermázsánként. — **Rozs** pestvidéki 22.75—22.85, más 22.75—22.85. — **Árpa** elsőrendű 26.00—26.25, közép 25.75—26.00, sörárpa felvidéki 28.00—29.00, egyéb 27.00—28.00. — **Köles** 25.50—26.50. — **Repcse** 46.00—46.50. — **Zab** elsőrendű 26.00—26.25, közép 25.30—25.75. — **Tengeri** tiszántuli —, egyéb 31.50—32.00. — **Korpa** 19.25—19.50. — **Lucerna** 155—165, **Lóhere** 175—195, arankás 160—170 pengő métermázsánként. — **Határvidéki:** Buza márciusra 26.90—26.92, májusra 27.54—27.58 pengő métermázsánként. — **Rozs** márciusra 25.14—25.16, májusra 25.46—25.48 pengő métermázsánként. — **Tengeri** májusra 29.34—29.36, júliusra 29.64—29.70 pengő métermázsánként.

Vetőmagvak. Bab, fehér 82—85, bab, fürj 76—80, baltacimmag 65—70, biborheremag 84—90, borsó, Viktória 45—52, bükköny, tavaszi 34—36, csillagfürt 24—26, fehérhere 160—190, kendermag 48—52, köles, fehér 42—45, köles, vörös 31—33, lenmag 44—48, lóbab 35—36, lóhere-mag arankatartalom és minőség szerint 185—200, mák, étkezési célokra 118—124, muharmag 52—56, mustármag 52—54, nyulzapukamag 150—170, pohánka 26—28 pengő métermázsánként, minőség szerint.

Abraktakarmánypiac: Árpakorpa 23.50, borsókorpa 25, buzakonkoly 21, buzakorpa 20, buzatakarmányliszt 24.50, gabonamoslák száritva 29, konkolydara 22.50, köleshéj darálva 13.50, lenmagpogácsa 33, napraforgópogácsa 30, repcepogácsa 26, répaszelet, száritott 19, rozskonkoly 21, rozskorpa 20.50, rozstakarmányliszt 24.50, szójababpogácsaliszt 36, tökmagpogácsa 33 pengő métermázsánként.

Burgonya. Nagybani árak: Nyári rózsaburgonya 17, őszi rózsaburgonya 14—14.50, Ella-burgonya 12.50, Wohltman- és fehér burgonya 8.50—9 pengő métermázsánként.

Takarmányvásár. Réti széna, elsőrendű, ó 15—17, réti széna, másodrendű, ó 12—14.50, réti széna, harmadrendű, csomagolásra 6—11, muharszéna 14—19, muhar- és lucernakeverék 19, muhar- és szénakeverék 18, zabosbükkönyszéna és zab takarmánykeverék 19, alomszalma elsőrendű 5.50—6, alomszalma, másodrendű 4.50—5.40 pengő métermázsánként.

Szurómarhavásár. Élőborjúk, belföldi szopós, elsőrendű 1.42—1.52, kivételesen 1.56, másodrendű 1.20—1.36 pengő kilogrammonként élősúlyban.

Tömlők

kerti locsolásra,
— tűzoltásra —
és minden más célra
garantált legjobb
minőségben.

Vizmentes
ponyvák, zsákok,
auto-traktor
— csapágyfém —
E M E L Ő K.

Tudja azt már minden tevé, olcsó husnak híg a leve
Mi tehát csak javát adjuk, annak árát meg is szabjuk.
Duljon verseny, duljon harc, legjobb marad mindig Schvarcz.

Minden egyéb műszaki cikk ellismert szállítója a közismert szaküzlet

Schvarcz József és Társa
Budapest, Vilmos császár-út 53.

Alapítva: 1884. Cégtulajdonos: Műszaki Unió R.-T.

Tenyészmarhák és jármosókrök. Elsőrendű belföldi jármosókrök (tarka) 0.92—0.96, elsőrendű belföldi jármosókrök (fehér) 0.92—0.98, 1½—2 éves üszök 0.92—1, 1½—2 éves tinók 0.88—0.92, friss fejős tehén, fiatal 1.30—1.35 pengő kilogrammonként élősúlyban.

Lóvásár. Jobbminőségű lovak: Hátas, esikó 20—126, igás kocsiló (nehéz, nyugati fajta) 300—550, igás kocsiló (könnyű, nyugati fajta) 200—400, alárendelt minőségű lovak 20—220, vágólovak 20—180 pengő darabonként.

Vágómarhavasár. Ökör, legjobb minőségű 1—1.24, kivételesen 1.28, középminőségű 0.78—0.98, gyengébb 0.52—0.76, bika, legjobb minőségű 0.94—1.08, középminőségű 0.78—0.92, gyengébb 0.54—0.76, tehén, legjobb minőségű 0.92—1.14, kivételesen 1.20, középminőségű 0.66—0.90, gyengébb 0.42—0.64, növendékmarha 0.48—0.96, kicsontozni való marha 0.28—0.42 pengő élősúlyban.

Sertésvásár. Könnyű sertés 1.28—1.48, közepes sertés 1.50—1.64, nehéz sertés 1.68—1.74 pengő kilogrammonként élősúlyban.

Gyapju. A közönséges gyapju ára 2.40—2.80 pengős kilogrammonkénti ár között mozog.

Nyersbőr. Marhabőr (magyar) 1.45—1.55, marhabőr (tarka) 1.55—1.65, borjubőr (hosszu lábbal) 2.60—2.70, juhbor 0.90 pengő kilogrammonként.

Baromfi és tojás. Élő állatok a nyílt piacokon: Csirke, darabja 130—360, tyúk 300—500, pulyka 350—600, ruca kilogrammja 200—400, hizott, leölt pulyka kilogrammja 220—240, hizott, leölt lud kilogrammja 200—240, libamáj kilogrammja 400—1200, ludzsír kilogrammja 260—450 fillér. — **Tojás darabja** 14—19 fillér.

Vad. A nyílt piacokon: Szarvas, egészben kilogrammja 280—400, őz, egészben, kilogrammja 380—400, nyul, bőrben, darabja 350—700, vadlud darabja 200—400, vadruca darabja 200—240, fácán darabja 300—600, fogoly darabja 260—280 fillér.

Hal. Élőállatok a nyílt piacokon: Ponty, élő, nagyság szerint 200—320, harsca, élő, nagyság szerint 400—600 fillér kilogrammonként. Ponty, jegelt, kicsinyben, nagyság szerint 140—240, nagyban 80—160, harsca, jegelt, kicsinyben, nagyság szerint 280—560, nagyban 400—480 fillér kilogrammonként.

Tej és tejtermékek. A nyílt piacokon: Teljes tej literje 41—44, lefőlőztött tej literje 18—20, habtejszín literje 350—400, tejfél literje 176—220, centrifugált vaj kilogrammja kicsinyben 600—700, nagyban 520—580, szedett vidéki vaj kilogrammja 400—500, tehénturó kilogrammja 100—120, juhturó kilogrammja 300—360, grói sajt kilogrammja kicsinyben 480—600, nagyban 400—440, trappista sajt kilogrammja kicsinyben 300—420, nagyban 260—300, emmenthali sajt kilogrammja 500—600 fillér.

Zöldség. A nyílt piacokon. Sárgarépa kilogrammja 20—40, petrezselyem kilogrammja 20—50, zeller darabja 06—30, kalarábé darabja 20—50, karfiol kilogrammja 40—120, vöröshagyma kilogrammja 16—30, fokhagyma esoméja 50—80, cékla kilogrammja 28—50, fejeskáposzta kilogrammja 16—26, kelkáposzta kilogrammja 35—70, vöröskáposzta kilogrammja 35—70, fejessaláta darabja 08—20, torma kilogrammja 180—240, rózsaburgonya, kicsinyben, kilogrammja 20—28 fillér, nagyban métermázsánként 16—24 pengő, közönséges burgonya, kicsinyben kilogrammja 14—22 fillér, nagyban métermázsánként 10—16 pengő, kifliburgonya, kicsinyben, kilogrammja 36—50, champingomba kilogrammja 250—600, retek kilogrammja 24—40, zöldpaprika kilogrammja 30—100, tök kilogrammja 35—50, paradicsom kilogrammja 36—50, zöldbab kilogrammja 180—260, zöldborsó, hüvelyes, kilo-

grammja 180—300, sóska kilogrammja 36—70, spenót kilogrammja 50—110 fillér.

Gyümölcs. A nyílt piacokon: Alma 30—160, birsalma 30—90, körte 40—200, szilva 36—80, csipkeiz 70—100, som 40—50, őszibarack 100—300, naspolya 60—100, áfonya 180—220, csemegeszlő 60—140, gesztenye 40—80, dió 80—240 fillér kilogrammonként.

Paprikapiac. Termelői árak Szegeden: Csöves paprika füzérenként 8—10, édesnemes paprika kilogrammonként 4.80—5.60, féledes paprika kilogrammonként 4.10—4.40, elsőrendű paprika kilogrammonként 2.80—3.20, másodrendű paprika kilogrammonként 0.90—1.20, harmadrendű paprika kilogrammonként 50—70 pengő. — **Kalocsán:** Édesnemes paprika kilogrammonként 4.50—4.80, rózsapaprika kilogrammonként 2.70—3.20, másodrendű paprika kilogrammonként 1.10—1.50, harmadrendű paprika kilogrammonként 0.50—0.70, csöves füzérpaprika kilogrammonként 2.40 pengő.

Borpiac. A szüret általában végefelé közeledik, csak néhány uradalmi szőlőben és a Tokajhegyalján folyik még. Az árak, kivéve ott, ahol a késői szüret miatt a minőség lényegesen megjavult, csökkennek. Urasági áruért 3—3.20 pengőt fizettek Malligand- és hektoliterfokonyként, de magasfokú, tételekért még sokkal magasabb árakat értek el. Falusi áruért Malligand- és hektoliterfokonyként körülbelül 2.50 pengőt kínálnak, seprővel együtt. Az óborpiac változatlan.

Szesz és szeszitalok. Az Országos Szeszértékesítő Rt. október hó 30-án tartott végrehajtóbizottsági ülésén a szeszárnak változatlan jegyzését határozta el. A gyümölcs-pálinkaüzletben a kínálat élénk és nagyobb érdeklődés mellett főleg ujtörköly és szilvóriumban történtek nagyobb vétel azonnali és novemberi szállításra. Jegyeztetik ujtörköly 4 pengőig, nyári szilva 4.80—5 pengőig, borpárlat 5.80—6 pengőig. Elsőrendű 6-borpárlat drágábban kelt el. Az árak 10.000 literfokonyként, a termelőállomáson és 2 százalékos forgalmi adóval értendők.

Fapiac. A fenyőfa ára az erdélyi termelők áremelése folytán köbméterenként 4—5 pengővel drágult, a fogyasztókkal való forgalomban azonban egyelőre még a régi árak vannak érvényben. A keményfapiac üzletellen, a bátaszéki közalapítványnál megtartott árverésen szilvöméféért a vasuti, illetve dunai rakodóállomás 22—28.10, nyár- és fűz-éért 16.20—24.50 pengő közti árakat ajánlottak fel. Tüzipárlat a fogyasztás megcsappant, az árak azonban alig csökkentek. Erdélyi száraz bükkhasáb 230—250 pengő, szlovák áru 1250—1650 csehkorona, jugoszláv tüzifa 2300—2600 dinár vagononként magyar határállomásról. Belföldi száraz bükkhasáb 225—250 pengő vagononként feladóállomáson.

Idegen pénznemek vételi és eladási ára október hó 29-én. Az első szám azt az összeget jelenti, melyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A zárjelben lévő szám azt az összeget jelenti, melyet nekünk kell a banknak fizetni akkor, ha idegen pénzt vásárolunk. Egy pengőnél többre kerül egy darab: Angol font 27.75 (27.90); dollár 5.70 (5.72); német márka 1.36 (1.37); svájci frank 1.10 (1.11); hollandi forint 2.29 (2.30) pengő. — Egy pengőnél kevesebbe kerül egy darab: Csehkorona 16.94 (17.02); francia frank 22.40 (22.60); lengyel zloty 64.10 (64.40); román lei 3.48; osztrák schilling 80.45 (80.80) fillér.

Arany- és ezüstpénzek. Huszkoronás arany 23.20 (23.30); ezüst egyforintos 0.44 (0.45); régi forintos 1.18 (1.20); ötkoronás 2.20 (2.30) pengő darabonként.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ: MAYER EMIL.
KIADJA: CSÁZY ÉS TÁRSA LAPKIADÓVÁLLALATA.

Patkány-, egérirtó

„RATINOL“

sváb, ruszn-, csótány-
irtószer,

biztos hatású irtószer, gyöke-
keresen irt. Más állatra
emberre ártalmatlan. Napi árban utárvétellel szállítják

Ratinol Laboratorium, Budapest

VII., Murányi-utca 36. szám.

Prospektus ingyen!

Szakorvosi

-rendelő vér- és nemi-
betegek részére. Ezüst
salvarsan-oltás
Rendelés egész nap.

VII. Rákóczi-út 32. sz., I. em. 1. (Böckussal szemben.)

Gyűjtsünk előfizetőket
a „Vasárnap“ számára.

A „Baromfitömő készülék“ -kel

egy perc alatt tömhet mindentéle
tengerivel és a fulladás ki van
zárva. 20 liba tömésénél 90 óra
időt nyer. Kényelmes tömés. Nincs
főlfázás, derékfájás és kézkisebe-
zés. Olcsó! Ha egy libát ment
meg a fulladástól, az ára megtérült

Kérjen árjegyzéket.

Cim

Kugler Sándor,
Makó.

RUHÁZATI
SZÜKSÉGLETÉT

legelőnyösebben a

„HANGYA“

vidéki szövetkezetekben
szerezheti be!

★

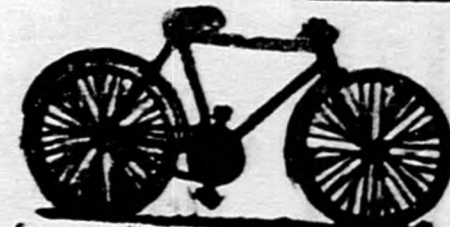
Tartalékpenzerek legelőnyösebben mint
áruelőleg v. központnál
folyószámla- HANGYA gyümölcsöz-
betétek a tetethők!

Szövetkezeink figyelmébe!

Elsőrendű színbőrből készült férfi-, női- és gyermekcipők,
box- és sevrőbőrből, továbbá munkásbakkancsok a legjobb
minőségben a legjutányosabb napiárakon szerezhetők be a

„HANGYA“ ruházati és diszműáruosztályánál.

A világot 33 év óta
uraló eredeti angol THE CHAMPION

kerékpárokat és
Cantral Bobbin sü-
lyesziós varrógépe-
ket havi 20—24 P
részletre, kerékpár
alkatrészeket, lámpa,
nyereg, lánc, pedáló-
kat nagyban gyári
áron szállítunk. — Külső gumi 6.50 pengőtől, belső
gumi 2 10 P-től. LANG JAKAB és FIA kerékpár-
nagykereskedők, Budapest, József-körút 41.
1000 képes árjegyzék ingyen.